

A

4

IV

F. 12° et 16° 101

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Uj és O

KALENDARIOM,

Christus Urunk születése után

való 1691 Eszt:

Melly, Magyar Országra, Erdélyre,
és egyéb Tartományokra alkalmaztatott

NEUBART JANOS

Theologus és Astrologus
által

KOLOSVARATT.

Nyomat: VERES-EGYHÁZS ISTVAN.

Christus Urunk születésének 1691-dik

Előzetesje Számolástani.

Világteremtése után, 1640.	Christus Benved:	1678
Magyaroknak keresztény létele után,		701
Lengyeleknek, 690.	Cseheknek,	605
A' Török Császárságának, 391.	Tót orságnak,	1191
A' Mélt: Aultriai Háznak fel emelése után,		418
Annak Magyar orságlásának, 164.	Imp: birod:	253
LEOPOLDUS születése után,		51
Római Császárságra való Koronáztatásának,		33
Magyar Királyságra, 36.	Cseh Királyságra	35
JOSEPH-JAKAB , Birtz: Herczegnek sül:		13
Magyar Kir: koron: 4.	Római Királyságra 2	
II. APAFI MIHALY , Erd: Fej: való <i>in augu</i> :		6
Az arany szám, 1.	Napnak Cyeluffa,	20
Római adó szám, 14.	Hóld kulcsa,	1

Vasárnapot jegyző betű, **G**
 Nagy Karácson és Farsáng között 8. hét 6. nap.
 Pünköst és Advent között, 26. hét
 Hufvét estik, 15. Apr.
 Uj és O Hufvét s' Pünköst 1. héttel egymárról.

Ebben az 1691. est: két fogyatkozások lesznek az
 Napban; de mi azok közül edgyet sem láthatunk.
 A' Hóldbá egy sem lesz, Ez est: 3 dik *Bisextilis* után.

A Planéták és Jegyek magyar ázallja.

● Hóld újraja.	☾ Italos Purgatio
☾ Első negyed.	♃ Jó haj nyirés
● Hóld tölte.	♁ Jó csecstül válafr:
☾ Utolsó negyed.	♊ Jó éppit. fa vágás.
♁ Er vágás jó	♄ ószve jóvés
♁ Er vágás jobb	♅ Ellenben állás.
♁ Jó köppölyözni	♆ Hármás fény.
♁ Jó vetni ned. föld:	☐ Négyes fény.
♁ Jó vetni bár. föld.	* Hatízegű fény.
♁ Jó szerencsés nap.	r. Reggel. o éppé dél
♁ Szerencsétlen nap.	d. Dél után.

Az Hét Planéták,

♄ Saturnus,	♂ Mars,	♃ Jupiter,	☉ Nap,
♀ Venus,	☿ Mercurius,	♁ Hóld.	

Az Egbéli 12. Jegyek.

♈ Kos	♉ Bika	♊ Kettős
♋ Rák	♌ Oroszlán	♍ Szűz
♍ Mérték	♎ Scorpio	♏ Lövő
♏ Bak	♐ Vizöntő	♑ Halak.

Januarius XXXI. Böldög Asz havd.

- 1 Kis Karács: Uram Jc- Ren 22 Beata
2 Abel sus segits-meg 401 23 Dágo:
3 Daniel miaker! 501 24 Ad. Ey
4 Matulalem 501 25 N. Ka
5 Simon és hideg Tél. 6 Sz. Ist.
6 Vix kerest C. M. B. 701 27 Sz. Jz.

¶ Jésum tizenkét esztendősen lévén, Luc. 2.

- 7 Gt Epiph. Julianus 6. d 18 Apr. 6
8 Erhard Az ég jól Engedel 29 Jonas
9 Tilemon csillagzik. 501 30 Dávid
10 Remete Pál Egy Fő-napok 31 Sylves
11 Honor: Rendnek 401 1 Kis K.
12 Reinhold nagy tze- havas 2 Abel
13 Hilarius rencseholgál. szél 3 Daniel

¶ A Canabai menyegzőről. Job. 2.

- 14 Gt Felix 0 d. zugás, 4 D. Mas
15 Habakuk Szerencsés 501 5 Simon
16 Marcell: idő. 501 6 Vix K.

Bolgar gleich al his
guy miche l'elis
kip ino Howard oute
ad nam is a l'ulagis
hof volvo clunjan

Jonás bin Lajos Göz
g. maxcom ab. Ha g
g. m. fel

- 17 Antal Jó frigyos ♀ szellő- 7 Julian
18 Piroska Egbeli ♀ zés, 8 Erhard
19 Sára ☉ a' z jegyek. havas 9 Ilem.
20 Fab: Seb: ♀ + ♀ ☉ idő. 10 Reinb.

☿ A' Bél-poklofról és Századofról, Matth. 8.

- 21 G₃ Angalit ☾ 8 r. Rendes 11 D₁ Epi
22 Vince Töztül + ☉ és 12 Honor.
23 Emerent. őriaked. ♀ mér- 13 Hilari
24 Timoth. ♀ + ☉ ☿ sékletes 14 Felix
25 Pálfordulása ♀ + ☉ ☿ réli 15 Habac
26 Polycarp: gyél, ♀ havazó 16 Marce
27 Chrylostom ♀ ☿ napok. 17 Antal

☿ Az hajósskáról és szel. vészről, Matth. 8.

- 28 G₄ Epiph. Károly + ☉ lágy 18 Epi
29 Valerius ☉ 11. r. Bőjtelő h. 9 Sára
30 Adelg: ☐ ♀ ☉ - tárn. 8, 20 Fab S:
31 Cyrus ☉ nyug: 4. havazó 21 Anga:
Die 30. Jan. élik ☐ ♀ ☉ Ez a' legy, a'
Cholericusoknak veszedelmes, heves betegségek,
keleványt, és vér-hast indit. Várrál Δ 3 Yské

János bin Lallo Gös
 28 március al. fia
 29 március

- 17 Antal J6 frigyos A szellő- 7 Julian
 18 Piroška Egbeji A zés, 8 Erhard
 19 Sára 0 a' 22 jegyek, havas 9 T elem.
 20 Fab: Seb: 2 + 4 8 10 idő. 10 Reinb.

1 A' Bél-poklofról és Századofról. Matth. 8.

- 21 G3 Angalit (8 r. Rendes 11 DiSp)
 22 Vince Tóztúl + 8 és 12 Honor.
 23 Emerent. őrizked. 13 mér- 13 Hilari
 24 Timoth. 14 + 8 14 tékletes 14 4 Felix
 25 Pálfordulása 15 8 15 téli 15 Habac
 26 Polycarp: gyél. A havazó 16 Marce
 27 Chrysoftom: A 17 napok. 17 Antal

1 Az hajóskáról és szél-vészről, Matth. 8.

- 28 G 4 Epiph. Károly 4 8 18 látg 18 3 Epi
 29 Valerius 11. r. Bőjtelő h. 9 Sára
 30 Adelg: 12 7 12 - tárn. 8, 20 Fab S:
 31 Cyrus 13 nyug: 4. havazó 21 11 Anga:
 Die 30. Jan. élik 14 7 14 Ez a' jegy, a'
 Cholericusoknak veszedelmes, heves betegségeket,
 kelevényt, és vér-hast indit. Várrá! A 3 Yste

Februarius XXVIII. Böjteli hava.

- 1 Brigitta ☩ ☩ ☩ ☉ fény 22 Vince
2 Gyertya sz. B. Alsza. élet bi. 23 Emer
3 Balás Püspök ☩ ☩ deg szél, 24 Timo

☩ A jó magról és konkolyról, Matth. 13.

- 4 ☩ Veronica alkalmas ☩ 25 P. for
5 Agótha Az égi Pla- hideg 26 Polyc.
6 Dorottya ☽ 7 r. ☩ leszen, 27 Chry.
7 Richardus nétek bé- 28 Károly
8 Salamon kecséges ☩ ☩ ☉ fény 29 Valeri
9 Apollonia csallagzára havas 30 Adelg
10 Scholastica változnak szél, 31 Cyrus

☩ A Szőlő művekről, Matth. 20.

- 11 ☩ Sept. Euphros. ☩ álha 14 Böje
12 Eulalia ☉ 10. d. satlan 15 G. S. b.
13 Benigna Csak az em- ☉ f. 16 Balás
14 Balint herék- is az és fel 17 Veron.
15 Faustinus ☩ ☩ ☩ leges 18 Agota
16 Juliana követnek? ugyan 19 Dorot.

Martius XXXI. Böjtmás hava.

- 1 Albinus   kemény 9 Susm
2 Simplic: Melancholicus: híd: 20 Panē
3 Kunigund. nek és havas 21 Sopno

¶ Jesus kifizetik az örögeket, Matth. 4.

- 4 Glavoc. Adrian szelvéz. 21 Elm
5 Fridericus unalmas   job 13 Lázár
6 Gosfrid idő. búlést igér. 24 Fátá
7 Kástor Perpat. 5. d. már 21. héc
8 Philemon Fő fája az 26 Claud
9 Prudent. kőzönse- hídég 27 Marti
10 Cyprian ges.   alkal. 28 Renas

¶ a' Canabéi aszszonyról, Matth. 15.

- 11 Rem. Constant. masint   Olav.
12 Gergely P.   enged 2 Simbl.
13 Ernestus Heves   fény és 3 Kunig
14 Zachar. 9. s. felbős, Kánt.
15 Christoph beteg.   alkal. 5 Frider
16 Gaborégek.   matlan 6 Gosfr

Jtem 18. Gedeon 20. mavis
 is az vobanik Brasoban
 Sargatius elot Namoc a
 stank az borsani dolgal

Jtem 20. vobanik Toigari
 Muzes mikas 21. nali az
 hadi k. az quavon aiat

17 Gertrud indittatnak, hideg 27. Perpat

¶ Jhesu iradog: sz., Luc. 11.

18 G Oculi Sándor. A 1. ismét 20. Kemi

19 Joleph 6. B. 1. erős hidegre 29. Prud.

20 Matr: 2. V. Tavak kezdet. 30. Cyp. is

21 Bójt köz: Bened. 7. d. vál. 11. Const.

22 Raphi Nap és éj adgy. tozik. 12. Gerg. P

23 Theodor. 2. fény, és meleg 13. Ernest

24 Casimirus 4. 8. 1. esó, 4. Zach.

¶ Jhesu meg-elégit 3000. embert, Joh 6.

25 G Lzt Gyümböcs ólt. A. B. 15. Oculi

26 Emanuel 1. álhatatlan idő. 16. Gábor

27 Robert: 1. meleg és száraz 17. Gertr.

28 Malchus 1. napok jár. 18. Bójt k

29 Eustafius 8. d. Sz. György 19. Jolef

30 Adonias 2. ám. 6. 2. fény. 20. Matr

31 Gedeon 2. nyug. 6. 2. 21. Bened

Circa 21. Mart. Esik 22. és 23. az öb-
 ve jövés szerez 2. bujálkodóknál sok andoksgó: 2
 kiből rüheliségek, és franczú fekélyek bármaznak.

Aprilis XXX. Sz. György hava.

¶ Kicsoda fedd meg engemet a' bűnről, Joh. 8.

- 1 G Judica. Hugo tükható 12 Leta
2 Epiphan. Tavaszi napok, 23 Theod
3 Ferd. Chr. Igen egéf. 15 24 Casim
4 Ambrus ségrelen   mész 15 G. 5. 1. 5
5 Emilia idő követ- hideg 26 Eman
6 Coelestinus o. r. és hava 27 Rober
7 Aaron kezik,   esős idő. 28 Malc.

¶ Christus szamar háton megyen Jerusál: Matt. 21.

- 8 G Palmar. Liborius fény 29 Judo
9 Bogislaus kedvetlen és ár- 30 Adon
10 Ezechiel   salmas idő, 31 Amos
11 Leo   kedves Sz. Gy.
12 Nagy Csót. Julius 8. ó. 2 Epiph.
13 Nagy Pént. Ursus   3 Christ.
14 Tiburtius tiszta fény 4 Ambr

¶ Christus fel támadásáról, Marc. 16.

- 15 G Husv. nsp: Charisius 5 Palm.
16 Husv. nsp: Malach. nagyobb 6 Coelest

Item 4 Aprili Gul Enre
vcl mjt get lirim as fell
Grenen Attyfianal onlye
hivapaba hovan kossak
Item vobram Braszoban
2 6 3 Aprili gran Ludni sey
Zilius nat, Es Hentir avtal,

17 Husv. ked. Rudolph. részént **♄** 7 Aron
 18 Aeneas **☉** tárn. 5. **♁** sár az **♄** 8 Libori.
 19 Hermog. **☉** 2. **♁** és meleg **♄** 9 N. Cas
 20 Absolon **☾** d. tavaszi **♄** 10 N. Pin
 21 Fortunát. **☉** nyug. 7. napok. **♄** 11 Leo

¶ Tamás bízatlanságáról, Job. 20.

22 G. Quasim. Cajus alkalmat. **♄** 12 Husv
 23 Albert Páf. **♁** 8 lan szeles **♄** 13 H. héc
 24 Sz. György **♁** 8 menydör. **♄** 14 kked
 25 Mark. Evan. **♁** 8 gés, zápor **♄** 15 Chari.
 26 Ezechiás Már jobb időt eső **♄** 16 Mala
 27 Anastasius várhatunk. **☉** 7 **♄** 17 Rudol
 28 Vitalis **♁** 9. r. Páf. bava. **♄** 18 Amos

¶ A' jó Páf. torról, Job. 10.

29 G. Miser. D. Reinm. híves **♄** 19 Quas
 30 Erastus **♁** felleges **☉** fény. **♄** 20 Absol.

Dié 11. Apr. Ismét bé-elik **☉** ez a' leg
 veszedelmis *Aspidusok*nak edgyike, bizonyára az
 életnek ellensége; a' melly sokféle nyavalyákat
 előmenetelt ad. A' Mélt. Urakat nagy és fő dol-
 gokra indítja.

Május

Majus XXXI. Pünköst hava.

- 1 Phil. Jakab, Uj + 8 Elegyes 21 Fortis.
- 2 Sigmond szob. tseg 4 de 21 Cajus
- 3 találás 4 8 termék 23 Alber
- 4 Florian körtetik az el. len 24 Gy
- 5 Gothárd lenkezd 6. r. idő. 25 Márk

9 A' Tansványok szomorúágaról, Job. 16.

- 6 C Jubilat. Haggous jég eső. 26 N. il. D
- 7 Juvenalis személyek hideg 27 Anasta
- 8 Stanis. között. 8 kedvet. 28 V. Bal.
- 9 Elaiás Fő fájda- len szél zugás, 29 Rein.
- 10 Gordian lom. 8 ismét szép 30 Erast.
- 11 Gangolf. 8 vidám meleg 31 Majus
- 12 Pongrácz 8. r. 8 napok 2 Sign 8

9 Christustát Attyához meszeről, Job. 16.

- 13 G Can. Servatius 8 8 31 Jubo
- 14 Corona Fojra. 8 8 8 4 Flori.
- 15 Sophia Gutta folya. válto- 8 8 5 Gotrb.
- 16 Niceph. 10k 8 8 8 6 Hagg.

Vesey Mástor

Volea' Brassóban írt
2 máj ján a mi sepe-
2000

1821-be Majus 16-án
afalu alsóal birtok,
itt a Dobos Sándor

A hűségesebbek voltak
Vesey David Darsa
Iván Kándi Kovács József
Dobos József a Divo
Dobos László #3

Junius XXX. Szent Iván hava.

1 Gottchalk   szép 2 Helen
2 Edeltrud nyári időt vár. 3 Desid.

 Az elbocsátandó Szent Lélekről. Job. 14.

3 GPünk: n; Erasmus 11. r. 14 Exau.
4 Pünk: her: Darius hatunk. 15 Orbán
5 Pünk: ked: Bonifac. szeles 26 Beda
6 Kántor Benignus de tiszta 17 Ludol.
7 Lucretia Az hitetlenég me- 18 Vilhel
8 Medard. magának. leg 29 Maxi.
9 Gebhard: vesze- napok. 30 Vigan.

 A' Nicodemusról. Job. 3.

10 Sz. Már: Orphan. 9. d. 31 D.P. n
11 Barabás delnes, szép nyári 1 Pün.h.
11 Olympia   meleg esős 2 Pün.k
13 Tob. Anti   napok, 3 Kaat.
14 Ur napja Elifaus fény 4 Darius
15 Vida Obra szegény száraz 5 Bonifac
16 Justina nyomorúság meleg fél 6 Benig:

17. Júl. 17. János a déli 17. évi
születéséről

18. Júl. 18. János a déli 18. évi
születéséről

19. Júl. 19. János a déli 19. évi
születéséről

¶ A' Gazdaságról és Lázárról, Luc. 16.
17 G. Tr. Montan. ☩ ☩ ☩ ☩ Sz. Há
18 Gratian. Nemet, ☩ fény ☩ ☩ Medar
19 Gerv. miként ☩ o. r. esőre ☩ ☩ 9 Gebhar
20 Florent. lanyargat. készül, ☩ ☩ 10 Orpha.
21 Rachel ☩ a' ☩ Nyár kezd: ☩ ☩ 11 Ulnap
22 Achatius Hoss: Nap. Jég. ☩ ☩ 12 Olymp
23 Basilius tatol. avagy hideg. ☩ ☩ 13 Tobias

¶ Az nagy Vassoráról, Luc. 14.
24 G. Tr. Kereszt: Ján. 210, ☩ ☩ 14 D. Tr
25 Prosper. ☩ ☩ ☩ ☩ jobbúl, ☩ ☩ 15 Vida
26 Jeremiás ☩ 3. r. Sz. Jak. ha. ☩ ☩ 16 Justin
27 László Király, ☩ szép meleg ☩ ☩ 17 Mont
28 Josua ☩ tám. 1. nyari ☩ ☩ 18 Grat
29 Pét. és Pál, ☩ nyug. 8. 24. ☩ ☩ 19
30 Theodosius ☩ ☩ ☩ ☩ pok ☩ ☩ 20 Florē

A' száraz betegségben lévők vigyázzanak ma-
gokra. A' te dolgaidban csak igazán és hiven el-jarj:
inkább kevessebbel elégedgyél meg. Az igaz ugyan
csak igaz marad, és ahhoz minden jámbor szívűek
meg bajolnak.
Julius

Julius XXXI. Szent Jakab hava.

- ¶ Az elvesztett Juhról és Garasról, Luc. 15.
- 1 G 3 T. Tneobald. ¶ Szép 21 D 3 T.
  - 2 Sarl. Ból, Afz. ¶ 6. d. meleg 22 Achat
  - 3 Cornelius ¶ ¶ ¶ Osény és 23 Basili.
  - 4 Ulricus Vajki jó ¶ jó termés. 24 K. b. J.
  - 5 Ansheim, bireket re való 25 Prosp.
  - 6 Antonius hallunk! napok 26 Jerem
  - 7 Esther Az Eggekack és Ismét 27 Lás. K

- ¶ Jéhu tanit az irgalmaságról, Luc. 6.
- 8 G 4 Golléc Földnek az 28 D 3 T
  - 9 Cyrillus Uga Izeren- idő 29 Pét. P
  - 10 Israel cselekk. ¶ 11 romeg- 30 Theod
  - 11 Eleonora és forditsaváltor: 31 Sz. J. b
  - 12 Henrik jónkra meleg és sa- 32 Sarl. B.
  - 13 Margit szokot. raz szél, 33 Corn.
  - 14 Bonavent. ¶ ¶ ¶ Osény. 34 Ulricus

- ¶ Szent Péter halászásáról, Luc. 5.
- 15 G 5 Apóst. olzl. sovany 35 D 4 T 3
  - 16 Valter ¶ ¶ ¶ bideg szél. 36 Anton

Volta Csernatorban
 Nag' Thomas fővényle
 és a e fiendövel fogom
 a főt baleset az bíz dőha
 vol az 3 eptindöböl is en
 k humilak ríft. ööl pro
 fuom, cautele váom
 az jelt. le. de. völe 3 gultis
 Anno 1692 die

September XXX. Sz. Mihály hava.

1 Egyed Uram heves öfény, 22 Philis

¶ A' Süketről és Némáról, Marc. 7.

2 G 12. Ephraim x menydörg: 23 D 11.

3 Salome engedgy ör. meleg 24 Berta

4 Moses vendetes 25 eső, 25 Laj. K.

5 Nathán hireket x szeles 26 Samu

6 Magnus hallanunk. hives 27 Ruffus

7 Regina 6. d. x napok. 28 Agost

8 Kis Alsözöny meleg öfény, 29 Ján fő

¶ Boldogok a' sz.enek mellyeket, Luc. 10.

9 G 13. Bruno Az igaz vi- 30 D 12.

10 Jodocus nak itpádsá. dim 31 Rebeka

21 Arhanaf: ga-hathatós, és tsz 2 Sz. M. h

12 Valerius ha töredel. x 14 2 Ephraim

13 Eudoh mes szivből meleg 15 Salome

14 x fel-emelés. szarmazik. 16 Moses

15 Nicod. 11. r. is napok 17 Nathán

¶ A' Tíz poklos emberekről, Luc. 17.

16 G 14 Euphe. x szép 6 D 13.

17 Lampert: x 7 Regim.

18 Titus ötám. 6. hideg so- 8 Kis A.

19 Kántor Januarius vany öfi 9 Gorg.

20 Fausta önyug. 6. x 10 Jodoc.

21 x Mathé. Ev. ö a' x hives 11 Arhan.

22 x Mau: 1. r. Miódsz. ha. 12 Valeri.

¶ A' Murmon és Isten szolgálattyról, Matth. 6.

23 G 15. Hof. Nap és ö egy. 13 D 14.

24 Jan. fogi ösz kezd. x hideg 14 Fel s.

25 Cleoph. x szeles, 15 Nicod

26 Eusebius x hives eső, 16 Kánt.

27 Kozm. Dem: x egy ide- 17 Lamp.

28 Wenczel x jó me- 18 Titus

29 Sz. Mihály. 7. r. leg eső. 19 Janna

¶ A' Naemi özvegyfiáról, Luc. 7.

30 G 16. Hieron. x öf. 20 D 15.

Heves betegségek és nyavalyák grafsátnak. ki ki azért maga egészségére vigyázzon, és jó orvossággal élljen. A' ki a' tisztaságot és igazságot szereti, távoztassa a' gonosz társaságot. B 3

October XXXI. Mindszent hava.

- 1 Volkmar ☩ ☩ ☩ hideg ☩ Máthé
 2 Volradus Nem min. ☩ eső, ☩ 22 Maur
 3 Jairus denkor. Nap már vár. ☩ 23 Hóseas
 4 Ferencz ☩ ☩ ☩ sajtya, hatunk ☩ 24 Jan. so
 5 Friidben ☩ ☩ szép meleg és ve ☩ 25 Cleof.
 6 Fides ☩ ☩ ☩ rémek való ☩ 26 Esz. b

☩ Vin-korsógas gyógyulásáról Szombaton. Luc. 14.

- 7 ☩ 17 Spes ☩ 10. r. alkál. ☩ 27 D 16.
 8 Charitas ☩ ☩ ☩ matos őrszi ☩ 18 Vencze
 9 Dionysius ☩ ☩ ☩ iaót. ☩ 19 Mihál
 10 Gedeon ☩ ☩ ☩ oftron. ló ☩ 20 Hieron
 11 Burgh: Vallyon ☩ ☩ ☩ bives ☩ M. b. h.
 12 Maximil. mitsoda ☩ ☩ szel, ☩ 21 Volrad
 13 Kálmán vége léfzen ☩ ☩ ☩ 23 Jairus

☩ a' leg nagyobb parancsolatról, Matth. 22.

- 14 ☩ 18. Kalixtus ☩ 7. d. lagy ☩ ☩ 4 D 17.
 15 Hedvig még e' do- meleg idő ☩ ☩ 5 Friidb.
 16 Gál Apát. lognak ☩ ☩ ☩ ☩ ☩ 6 Fides

Amo 1891 die 30
 Xbris Zabolai Zabolai
 hi al marson falazza
 - Choz 7 Cobol,
 Jsem aduik al fűsöl
 előt egy minicrik ah
 Daloski Zabol 4m 3,
 Jsem al Kovacsnak
 aduik al Daloski Zabol
 m: 3 is előt is Lővinnél
 Badefstis egyen ésen Zabol
 m. 3 már vést m. 9.

- 17 Henning Végezetre ♄ ♃ ♃ 7 Spes
 18 Lukács ugyanaki ♃ ♃ ♃ 10 ♃ 8 Chorit
 19 Prolom. nyilarko- vetésre ♃ ♃ 9 Dionys
 20 Vendel. zik, ♃ ♃ való nap. ♃ ♃ 10 Ged-on

¶ Az. Ina szakadozott emberről. Matth. 9.

- 21 Gigo. Ortolya ♃ 10. d. Andr: ♃ ♃ 11 D 18.
 22 Cordula ♃ mi en. ♃ (hav: ♃ 12 Maxi.
 23 Severinus ♃ a m. vetésnek ♃ 13 x alms
 24 Nábán nyi ideig ♃ való ♃ 14 Galix
 25 Crispinus rejtek ♃ ♃ ♃ idő ♃ 15 Hedv.
 26 Demeter be volt. ♃ ♃ eső. ♃ 16 Gál 4.
 27 Sabina ♃ tánc. 7. ♃ ♃ ♃ fél ♃ 17 Floren

¶ A' Királyfia menyegzőjéről. Matth. 22.

- 28 Gao. Simon Juda ♃ ♃ ♃ ♃ 18 D 19
 29 Engelh. ♃ 2. r. ♃ ♃ hives ♃ 19 Ptol.
 30 Thaodora ♃ ♃ ♃ ♃ /zél. ♃ 20 Vend.
 31 Farkas ♃ ♃ ♃ ♃ nyug. 5. eső, ♃ 21 Orsol

Jó szerencse az egymást igazán szere-
 tők között. B4 Novem

1827
 1869
 1875

November XXX. Sz. András hava.

1 Mind szent ✠ ✠ ✠ lazab 21 Cordis
2 Minden lelkek ✠ ✠ és tiszta 23 Sever
3 Theoph: ✠ ✠ ✠ napok, 14 Nath

✠ Kapernanmi századosjáról, Job. 4.

4 G 21. Otto ✠ ✠ kellemes 15 D 20
5 szent Király ✠ ✠ ✠ szép 6 Deme.
6 Lévárt, Vagydy ✠ 2. r. ✠ 27 Sabins
7 Engelb. istia a' te istia. és 28 Sim J.
8 Severus godban ✠ csendes 29 Narcis
9 Theodor, arsfalkodgyál idő, 30 Theod.
10 Landolf, tiszteletgel. ✠ ✠ ✠ 31 Farkas

✠ Királynak szolgálival szánvetése, Matth. 19.

11 G 22. Márton ✠ ✠ ostromló ✠ ✠ M. S z
12 Jónás len, és szem 3. r. 2 Mi. lel
13 Bereczk előtt ✠ ✠ ✠ 3 Theoph
14 Levius viteld ✠ ✠ ✠ 4 Otto
15 Lipold az isten ✠ ✠ ✠ 5 szent
16 Homer, telckimét ✠ ✠ ✠ 6 Lévár

Novo 10 93 dit 17
memoria
Puchonban Luceo Pan
de. Mihelyt a' vörin
got 6 Lövel három
vella harit kaval is a'jt
vella Buralival.

gbris

Anno 1691 die 24
 ad d. ab. B. o. o. u. k. T. h. a.
 J. e. r. v. a. n. a. k. a. b. m. a. g. a. p. i. h. e.
 o. u. l. , a. d. d. p. e. n. e. t. e. r. d. i.
 39 a. s. p. o. t. e. n. t. i. a. t. e. r. e. t. e.
 v. a. l. a. m. i. h. o. r. m. i. g. a. t. a.

17 Alphæus Fufs s' ☉-fény, 17 Engel.

5. Az adópenzről, Matth. 22.
 18 G 29. Veikhi büntől, art. 2. D 22.
 19 Ezebet mint a' wér- köver D 29 Theod
 20 Herman ☉ 1. r. Kar. hava. D 10 Lando
 21 Böld. Aff. bé-avat. ges hó, D 11 Martő
 22 Alphon. ☉ a' ☉ + ☉ ke- D 12 Jonás
 23 Kelemen kigyóúrl. mény D 13 Brice
 24 Jofias Fojtó gutta úté- idő, D 14 Obad.

- * A' Jairus Leánya fel-támasztásáról, Matt. 9.
 25 G 14. Katalin ☉ t. fél. D 15 D 23
 26 Conrád sek. és hideg- enge. D 16 Othm
 27 Iofaphat ☾ n. d. delmes rísz. D 7 Alphæ
 28 Günter leléték. ☉ 12 D 18 Gelafé
 29 Eberhard ☉ tám. 8. napok D 19 Erté
 30 Sz. András ☉ nyug. 4. hó, D 10 Herm.

Die 23 & 25. Novembr. Eppen élet romtó jegye-
ket hoz , főképpen az öreg emberekre. Isten for-
ditsa jóra. Terhes Asszonyoknak ártalmas idejék.
B 5 Decem

December XXXI. Karácson hava.

1 Arnold   <

Anno 1691. d. 21. Galot
 Palotán az nímó az
 gabani végiminté föl
 a való, No 26,

16 G 3 Adv; Ananiás Rendes Sz Mik
 17 Ignarius Órá. 8. Szép 27 Agota
 18 Achilles Ónyug. 4. Ófeny 28 B. Ást
 19 Kántor Ammon 5 d. 2 29 Joach.
 20 Abrahám Póld. Ást. h. hó, 30 Judit
 21 † Tamás Ó. 3 Rövid nap, 31 Sopian
 22 † Beata Téli kezdet. hideg 32 Orsilia

* A' Janos bizonyos titelről, Joh. 1.

23 G 4 Dagobart. Szép tiszta 33 Adv
 24 Adám Eva, Végtere en. Ó 34 Nicof
 25 Nagy Karács gedgyan. fen. 35 Viktor.
 26 Sz. István az Ur Isten ny. l. va 36 Kánt.
 27 Sz. Ján. Ev. 3 d. Sz. ló idő. 37 Ignat
 28 Apró Szentek: mindnyá- 38 achil
 29 Jonath. junknak ez élet- fél 39 Ammó

* Joseph és Mária csudálkoznak vala, Lu. 2.

30 G Dávidból boldog ki. 40 Adv
 31 Sylvester múltat! hideg fél. 41 Tamá
 Ostromló Fejek ritkán végeznek valami jót. Eb
 kefégestűró légy, míg az Isten jóra fordítja.

Az el-múlt kifestendőben, fel jegyeztük volt az Éér-vágásról való Táblácskát, melyik napon jó avagy nem jó legyen Eret vágni: most immár azt mutattuk itt meg; mit kellesek a' ki-bocsátott Vérből itélni.

Minek-utánna az Éér-vágás megfött: a' Vér edgy táiban vévén, árnyékos helyre kell tenni, az hol se meleg, se hideg ne erte: ottan pedig addig álljon, míg eléggé meg-állapodik és hűl.

Ha immár akkor a' Vér

1. Szép veres edgy kevés vízzel rajta: Egészséget és jó természetet jegyez.
2. Veres és tajtékos: Felettébb sok vért.
3. Veres, fekete karikával: Fő fájját.
4. Fekete, felyül vízzel öntözött: Hideglelést.
5. Fekete, alól vizes: Vízkörságot.
6. Fekete, veres karikával: Kősványt.
7. Fekete, tajtékos és ves: Rósz nedveséget, és hideg melancholiai fluxusokat.
8. Fejér vér: Taknyos nedveségnek jele.
9. Fejér tajtékos: Sűrű nedveséget és fluxust.
10. Kék: Lép-fájást avagy melancholiát.
11. Zöld: Szű-fájást; vagy, heves epít.

12. Sárga

12. Sárga: Máj-fájást; vagy, epének indulását.
13. Sárga tajtékos: Sok sü-vizet.
14. Igen vizes: Gyarló májat.
15. Sűrű és seplős: Obstruictiót, vagy Melancholiát.
16. Ha felyül tajtékos: Melynek rosa voltát.
17. Homályos kék és veres, sok szinü: Szű-dobogást, guira ütést, és nyughatatlan álmot.
18. Sárga-veres: Gyarló májat.
19. Cserešnye szinü: Heves májat.
20. Víz nélkül: Száraz szűvet, és testnek rühességét.
21. Szederjes és fekete: Sok nedveséget.
22. Tisza fekete: Vastag és emésítetlő máj nedveségét.
23. Szemetskék ha rajta úškálnac: Kelevénynek jele.
24. Ha hamar meg állapodik a' vér: Meleg testnek jele; ha nem: hideg testet jelent.

Az 7. Planeták futása és nagysága:

♄ Saturnus	Az ő futása az Urgezi:	Esztemében	Tettes nagysága:	10	21	nagyob	a' föld kerületén.
♃ Jupiter				12	14	nagyob	
♂ Mars				2	13	kisebb	
☉ Nap				1	40	nagyob	
♀ Venus				1	6	kisebb	
☿ Mercuri.				1	19	kisebb	
♁ Hóid				28. nap.	42	kisebb	

Rövid
Astrologiai

V I S G A L A S,

Chr. Ur. születése után való 1691. Eszten-
dőre, a Csillagoknak természetét érintő való
forgásból és jelenésekből.

Első Rése,

Az Esztendő 4. Kántorinak *Astronomiai meg-
vizsgálása.*

I. A' TELRŐL.

Ennek elől járóji: a Csókák, Varjak és Hollók.

A' komor, hideg, és phlegmaticus Tel,
vérszi az ő eredetét, a Napnak az égi Bakban
való lépése által: mivel minékünk akkor, leg-
rövidebb napot, és leg hosszabb éjszakát causál; a'
melly esett az 1690. évi. 21. Decemb.

A' mi illeti ennek mivoltát: mennyire az Aspe-
ctusok és Planeták furásából ítélhetem; gondolnánk
azt igen álharcatlannak, és nagyobb részént, lágy és
engedelmesnek lenni. Sz. Thamástájban várha-
tunk izep tiszta időt, és türebedő fagyást; de ísmét
éles

éles fergetegre változik: és ez alkalmasan idő,
Januariusnak közepéig fog tartani; osztán vala-
mennyire jobban meg-fagy. Sz. Pál fordúlása
Gyertya S. B. Annyig, 8. Nap fejt és olvadó időt
ígér: mellyet követ alkalmas hideg, de nem soká-
ig tart; mert osztán lágy Aspectusok occurrálnak.
Böjt-elő havának a' közepe kemény hideggel tart;
de hamar meg-lágyít mind ez Hónak végéig. Ba-
noha nem mindenütt fog olvadni; de még is en-
gedelmes Telet remélek. Böjt-más havának a'
kezdeté változik kemény hidegre; de nem soká-
ra ísmét lágyít. Mindazáltal a' Telnek utóilyán
kemény hideget várhatunk.

II. A' TAVASZRUL.

Ennek elől járóji: a' Fetske, és Filemle.

E Ddig a' szomorú Telről érkezünk;
Vizsgáljuk meg immár a' gyönyörű és
mindeneket vidámitó Tavaszt is. Kezdődik ez
mi nálunk 20. Martij, mikor a' Nap az égi Kosban
lépik: és akkor a' nap és éj, hosszassággal egyenlők.
Melynek el-folyása, nem szívesen alkalmasnak
látszik; mert sok kemény és visálkozó Aspectusok
occurrálnak. Mindazáltal kezdetiben alkalmasint

gól mutatya magát; mert szép Nap fényre és te-
mékeny elsőre gyakorra változik; De ismét Apri-
lis első hete hidegre fordul, elannyira hogy, né-
hult a föld meg is fagy, és havat fényved. Pal-
marum eleinten borzas, feles, havas és első: és no-
ha meg tibiül az ég; de nem sokáig tart: mert A-
prilis végtére fergeteggel és menydörgéssel bútsú-
zik. Pünkösöd hava kezdődik hideg záporral,
vagy talám jég elsővel is; Noha pedig alkalmas
ideig kárz idők járnak; mindazáltal nagyobb rő-
sént hideg szabású fog lenni. Az után reméni-
hetünk gyönyörűleg szép meleg Nyári napokat,
főképpen Pünkösöd táján; Noha pedig az idő sok
helyeken szép és kedves elsőre változik; de ugyan
végeig szép tavási időkkel az ég minket megvidámít.

III. A' NYÁRUL

Ennek elől járója a Gólya.

A' gyűmölcs hozó kívánatos Nyár áll-bé
mi nálunc 21. Junij. mikor a nap leg hosszabb,
az éj pedig leg rövidebb.

B' Nyárnac folyása hassic igen ártalmas meny-
dörgésre, ostromló nagy szél vékre, kő és zápor
elsőre; melly miatt sok emberek meg-károfo dnc:
kital

kital az'Ur Isten őjjon! Mindazáltal sok helyeken
alkalmas időt ígér, főképpen aratáskor. Az ele-
jén ugyan jég és zápor elsőtül felhenni; de ismét
szép meleg és kárz napok következnek sicutén Ju-
liusnac közepéig: ottan hűvefre fordul az aer. Ar-
ra ismét az Ősve jövés, Jupiter és Mars Planetac,
causalnac nagy és iszonyú menydörgéssel; egyéb-
arant szép idő fog folgálni Vafas Sz. Péterig: ottan
immár álhatatlankodic Augustus: mindazáltal ez
Hónac nagyobb rőse jobbúlást ígér. Sz. Mihály ha-
va is menydörgéseket ígér; jóllehet ugyan kez-
detiben mértékletesnek és alkalmasnac látsic; de
végtére hideggel kedvetlenkedic.

IV. A Z Ő SZ R Ő L.

Ennek elől járója a Seregély.

A' mustal kedveskedő Ősz, véti az ő kez-
detit 22. Sept. a mikoron a Nap az égi Mér-
ték Jegyben érkezie; a' mikor is a' nap és éj má-
sodic izben hosszassággal edgyeznek.

A' mi illeti ennek az ő el-folyását: látsic nem-
is igen derekasaac s' nem is igen alá-valónac lenni,
hanem inkább közép ferlinek; De még is nagyobb
rősen itélem jobnac lenni: mert az utolsó rő e,
C
meleg

meleg és száraz időre czéloz : melly időben az
ősi vöetst jó módgyával el-végezhettyüc.

Második Rész:

A' FOGYATKOZÁSOKRUL:

EBben az Eftendőben csak 2. Napbéli Fo-
gyatkozásoc léznek ; de mi töllünc azok is
láthatatlanok léznek ; Az Hóldban pedig edgy
sem léhen. A' mi nagyobb és ritkább dolog : a'
kissebb Planetákban is, csak 2. Fogyatkozásoc léz-
nek ; ugymint : Marsban edgy, 25. Martij ; és a'
másic Mercuriusban, 30. Januarii ; mellyek is mi
töllünc láthatatlanoc léznek.

Mind a 2. Nap-béli Fogyatkozásoc pedig igen
nagyok léznek.

Az első Nap-béli Fogyatkozás lézzen 28. Febr.
kezdődic reggel 2. órákor 8. min : a' közepe s' tel-
lyességgel való setétsége 1. órákor ; tart pedig az
4. óráig és 5. min. Vége pedig lézzen 8. órákor és
19. min. Eleitül fogvást végéig tart 6. órákig és 11.
min. Minthogy pedig ez Ecclipsisnek közepe
válnoc éjjel első ; mitöllünc is tellyességgel látha-
atlanoc léhen.

A' más

A' másic Nap-béli Fogyatkozás első 23. Aug. dél
után 3. órákor és 26. minutakor ; midön a' Nap is
még a' mi látásunknak határozattyában forog : De
az is láthatatlan ; mert az Hóld akkor az ő deljessi
széleltségében forog ; és az ő Parallaxia sokkal na-
gyobb akkor, hogy sem a' summa semidiametro-
rum Solis & Lunæ. Kezdeté lézen 3. órákor dél
után : a' közepe s' tellyességgel való setétsége 6. óra-
kor ; vége pedig 8. órákor estve : melly Fogyatko-
zás tartani fog 1. órákig 28. min. Minthogy pe-
nig mind a' keitő láthatatlan léhen ; erejét is örö-
mest azoknac engedgyüc, a' kiktül semléltethetic.

Harmadik Rész:

**AZ HADAKOZÁSOKRUL és BE-
KESSEGRÖL.**

Mólta a' Török Nemzet iránt az Hábo-
rúság kezdetett, sok rend-béli Prognosticu-
mot és jóvendölést olvastunc, hol jót, hol gonost.
De a' Francia Királynac az Imperiumban való bé-
rohanásáról, s annac pusztításáról ; és Anglia or-
szágnac az ő nagy változásáról, igen halgattac a'
jóvendölöc. Mertugyan is, bizonyoson azt, az
Egnek forgásiból és Jegyeiből ki nem tanulhattyc.
mi-

micsoda esetek következzenek e' földön. Azért,
 a' mi a' Kalendariumokban prognosticáltak, csak
 meffünnen való vélekedés az. Sokan az ő jövődö-
 léseket csak az *Arvákhoz* szabják: ki ki azt akaró,
 hogy a' diadalom a' maga részéről esnék, magának
 reménlén és jövődölvén minden jót. Ugyan-
 is, csak a' jövődö dolgoknak meg-értésén serény-
 kednek némellyek, hogy azokat által-érthessék: né-
 mellyek azon mesterkednek; hogy, szóból, betű-
 ből, vagy számokból, valamit ki sejtessenek; de
 az olyanok, Isten ellen várkeznek; Mert az Isten
 csak egyedül a' mindeneket tudó és által látó; és
 az ő Hívéinek minden dolgokat javokra fordító.

A' ki pedig a' Prognosticumot mint-edgy elmés
 játéknak tartja; annak ugyan, engedni kell valamit.
 Ugy jádzott elméjével az híres Dantzki Mathema-
 ticus Crugerus az ő Prognosticomában, 1621-dic es-
 tendőben: Ki a' Birodalmak iránt, a' Climactericus
 esztendőc szerint ezt vélte: *Valamint hogy közönséges-
 sen az emberi életben az hetedik és kilencedik esztendőbe
 Climactericus esztendőnek tartjuk, (melyben az ember
 sok-sok változások alá vetetett,) hasonlóképpen történik
 e' világi Birodalmokban-is. De itt nem kell az hetedik
 és kilencedik esztendőt, esztendőre esztendőre sámlá-
 lni,*

lálni, mint az emberi életben; hanem, a' Septuag-
 ntus sámlálat 7. esztendő mindenkor edgy közön-
 séges esztendőért sámláltatik; és midőn 6. sor 7. es-
 tendő (az az, 42.) el-múlnék: akkor a' következő
 7. esztendőt, első Climactericus esztendőnek kell
 mondani és sámlálni a' Birodalomban avagy Ország-
 lásban. Hasonlóképpen a' Novenarius Climacteri-
 cusban-is, mindenkor 9. esztendőt, edgy közön-
 séges esztendőért kell sámlálni; és 8. sor 9. esztendőc
 után (az az, 72.) kezdeti Birodalom szerint-is az
 első Climactericus esztendő, mely 9. est. tart.

Múlatságnak okáért tegyük fel a' Török Birodal-
 mat, és vizsgáljuk meg a' Climactericus esztendő se-
 rint. Ez a' Birodalom vötte az ő eredetét 1289. est.
 Hi immár jól meg-sámlállyuc, tá álllyuc a' Török
 Birodalomnak Climactericus esztendő szerint vé-
 gét per 7. 1681. esztendőben, midőn amaz igen nagy
 Cometát csudálkozással szemléltük volt; és az ötö-
 dikének kezdeti per 9. b6. kerül 1694. esztendőben.
 Minthogy immár amaz három rendbéli nagy öfve-
 jövés, a' két felső Planetáknac Saturnusnac és Jupi-
 ternek a' közepin által esett 1681. és 1685. esztendőc-
 ben; (a' minémű 100. esztendőc alatt nem volt) az,
 a' Török Birodalmának valóban ominosus volt;

mert ez az öfve-jövés ő néki veszedelmére fordult: á mint e' dolog meg is bizonyosodott, mikor Bétsa-
latt a' Török, romlásfí kenyvedett; és hogy napon-
ként is (ugy látszik) az Isten őket meg-alázta.

Minthogy pedig sá moc körül mulatozunc, jút
emberben á mikor á Keresztýének Bécszet 1683. éstend.
2. Sept. az O Kalendarium szerint, szerencsésfí fel-
szabadították: Ugy Budát is 1686. ést. 2. Sept. Uj Ka-
lendarium szerint, az egész Török Armadája jelen-
létében, meg-vötték: Ilmét 1687. ést. 2. Aug. O Ka-
lendarium szerint, midőn Mohátsnál ama' nagy
Harcz lótt, az holott is á Török az ő Táborát min-
den benne való hadi munitiójival és eszközeivel el-
veftette; ki-tetszik azért, hogy a' kettős számlálás
szerint, á dolog, mind az három derék harczon, á
Töröknek veszedelmére fordult. Emlékezetre méltó
dolog pedig; hogy, midőn Mohátsnál az ütközés
zet volt, éppen azon á napon Saturnus az Hóldtól
egésfíen meg-homályosodott volt. Ugyan azon
Moháts mezejében, 1726. ést. 29. Aug. Sz. János fő-
vétele napján, á Török á Keresztýeneken, nagy győ-
zedelmet vött volt: (melly mező, a' fellyebb em-
lített nagy Harcz elótt, az akkor elhúllott Keresztýe-
neknek sejtés esontyaitúl ugy féltet, mintha valami
sejtés

sejtés színü vetés látszott volna;) Mert Solimannus
(ki is az után Bécszet megsállotta 100000. emberrel)
Lajos Magyar orsági Királynac (kinek csak 25000.
vitézi voltanac) nyakára jött.

Immár (Isten engedelmébül) meg-fordult á kotz-
ka; és á veszedelem, az ellenfeg nyakára vissza-
tért. Mertugyanis, á Török maga veszedelmérül való
saját Prófétiája is naponként bé tellyesedni látszik:
a' minémü edgy találkozik, mellyet az akkor-béll
Muffti, Első Arwurách Törökök Királynac itt:
Fel-zenél a' mi Királynac, és a' Pogány Fejedelem Or-
szágát meg-vefti: A' Veres-Almát magá- alá veti; Es
ha á Keresztýeni kard meg nem mutatya magát hetedik
estendőben; tehát, azon Veres-Almát, 12. est. meg-
tartya: Házakat fog éppíteni: szőlőket plantálni: ker-
teket keríteni: gyermekeket szülni. A' 12. est. után,
minék-utánna a' Veres-Almát magá- alá vetete volna á
akkor á Keresztýeni kard meg-mutatya magát; és a'
Törököt meg fogja mutatni mindenkit, s-rajta győze-
delmet venni. Voltak azért olyanoc, kik á 12. ést.
kerint, nem számlálják következés-képpen á 12. est.
tendőket; hanem, edgy estendőn, értettek 12. est-
tendőket; és így, 144. estendőre tölt. A' Pogány
Fejedelemen pedig, értették az akkori Constantiná-

pólyi Keresztény Császárt: A' Veres-Almán-is, az Orientalis Császárságot; (Mert a Görög ország viselte Czimerül elsőben is az Almát; melly szokás már a több Keresztény Országokra is le szállott:) Ezt az Almát Mahumet maga alá vetette, midőn 1453-dik estendőben Constantinápolyt megvőtte. De a' berint a' számlálás szerint, a' Török Birodalmat, még 1597. est. kellett volna meg futamtatni és meggyőzni: melly dolog nem hogy bé-tellyesedett volna; sőt inkább napról napra terjedett az ő Birodalmá. Ha szabad volna azért elmémet ki-terjeszteni, mondanám: hogy, inkább bé-tellyesednék az a jövőendő, hogy ha a 12. estendő helyett, 12. Császárok Birodalmá avagy Országlását számlálnók. Mely vélekedést ha a Törökök meg-engegdnének; tehát az ő veszedelmek, az a jó előtt vagyon. Mert a' negyedik Mahumet, kit mások Achmetnek mondanak, (a ki 1683. estendőben, Bécszet az ő Fő Vezére által megállotta volt; és még most is fogva tartatik Constantinápolyban:) ez (mondom) tizenkettedik Török Császár vala; az ő ötöze pedig Solimán, a mostani regnáló Török Császár, tizenharmadik: (Mahumettól tudniülük, az első Constantinápolyi Török Császártól fogva számlálván.) Immár a' Török Próféta azt tartja: 12. évi. után, az az

12. Császár urán, (az időűl fogván tudniülük, minek ő utána Mahumet a Veres-Almát maga alá vetette, Constantinápolyt megvőtte:) a Keresztényi kard magát meg-mutatya; és a Törököt mindenütt megfutamtatya. Valamint s valahogy van azért a Török Próféta; de alkalmazint még eddig bétölt: mert a Török mindenütt futamtatik és győzettetik.

Lássuc immár a' Kalendarium Irók módgyos szerint, mihez hajlandóbbac az égi Aspectusoc: békességre-é? avagy háborúra? En azt vélem, hogy, mind a' kettőre; mert a mennyi jó Aspectusoc, annyi gonoliok is occurálnac. Jónac kelene az Astrologiai vélekedés szerint lenni; mert ez estendőben, kevés Ecclipsűlek esnek; mi töllőnc pedig azok is láthatatlanoc lésnek: mellyek is (az én itéletem berint) a' világi dolgoc körül kevésse efficiálhatnac. Jó jelnek tarttyac ez-aránt azt is; hogy Mars, e' jelen való estendőben, az ő fútását lassúsággal követi. Rosz jel pediglen; hogy Saturnus és Mars a' két felső Planetác, sintén az első Nap-béli Fogyarkozás előtt, egymásnac ellenében állanac. Hasonlóképpen a' két leg-fővebb Planetác Saturnus és Jupiter; kik is nem annyira barátkoznac az Hármas-fényben, mint tavaly. Az honnan concludálhatom; hogy e' jelen való 1691.

ébtendő, több háborúságot fog érezni, mint sem az el múlt 1690 dic. De mi azt, bizzuc az Istenre, Kinek Felfeges birodalma alatt vagyon a Békesség és Háborúság. Ezokáért ő Felfege Kegyelmeffégében ajánlyuc mi is magunkat, a Kinek hatalmában vagyon a gonost jóra fordítani.

Negyedik része:

A' B E T E G S E G R Ö L.

Noha ebben az 1691 dik ébtendőben egy Ecclipsist sem fogunc szemlélni; de még is azt itélem, hogy a lágy és álhatatlan Tél, sokféle nyavalyákat fog causálni. Hogy pedig jobb módgyával tudnanc ez aránt provideálni: feljegyzek némelly napokat, kikenn egéfségeleu Jegyek occurálnac; ugymint: Jan. 30. Febr. 2. és 18. Mart. 2. 17. 22. Apr. 5. 11. Maj. 10. 18. Jun. 8. 22. Jul. 19. Aug. 5. 17. 22. Sept. 2. 5. 27. Nov. 23. 25. Dec. 4. 7. 11. 15. Azért, a' ki orvosfóggal akar élni: ne ackor éljen azzal mikor az Aspectusoc bécsnek; hanem, egy-néhány nappal az előtt: a' mikor is a' Kalendarombá a veres jegyek találratnak: érvágás, pilula, &c.

Ötödik része:

A' F Ö L D I T E R M E S R Ű L.

AZ Régi csillagzást hogy-ha meg szemlélem: abból jóllehet nagy terméketlenséget a föld-

nek nem itélhetem; mindazáltal olyan bőfeggrül, minémü volt (Istennek hálá!) ez el múlt ébtendők forgása alatt, nem kólhatoc; Mert Saturnus és Jupiter, visszálkodó Aspectussal illetic egymást: minekokáért az idő forgása is, néha a nevekedeffnek akadályúl lésen; a' mint alább meg érttylic.

Jóllehet az el-múlt Ősz, látzott ugyan meleg és száraznac lenni: mally is az Őszi vetéfnak jó előmenetelt ad. A' következő Tél pedig nekem nem igen teszic; mert lágynac és álhatatlannac itélem: a' gyakorta való változás pedig ártalmas; mert a' foc nedveség a vetéfeket igen emésti.

A' Kikelet noha roz Aspectusocokkal tart, kikkel a' vetéfeeknek hátra maradást szerezheth; de ellenben jó Aspectusok is occurálnac, kic a' nevekedeffst alkalmasint elésegéllic.

A' Nyár ugyan meg leherős volt; csak foc menydörgést, zápor és jég esőt magával ne hoznac.

Az Ősz ugyan Sz. Mihály tájban, nedveséggel kedvetlenkedic; de oktána' szüretre jó időt igér.

Az égnek és földnek Ur, a' mi hegyes Atyánk, igaz gassa a' mi szívünket; hogy ki-ki hivatalya s' tisztiszerint akkippen cselekedgyek, mint az ő szent akarata volánk meg-kívánnya: Kinek is Atya gondviselése terjedgyen mi-reánk minden mi szükségünkben; Amen!

SOKADALMAK,

Felső és alsó Magyar Országban, és egész Erdélyben is.

JANUARIUSBAN.

Kis Karácson napján. Lőtsén, Aszalón, Székely-
áldon, Várban, Begerfegen, Csutson, Verbon,
Pácán, Makfalván, Divinben. *Vizkereszt.* Hatos-
falván, Sz. Györgyön, Váradon, Velzeinben, Sze-
reocson, Karaszán, Nagy-Arvafalván, Szenczen,
Leleiszt, Zilahon, Űrögdon, Rima-Szombatbaban,
Vásárhelyen, Magyar Baradban, Gefztelyen, Teké-
ben, Simándon, Boros-Jenőben, Csehben, Kis Eger-
szegen. *1. Epiph.* Piskóton, Nagyfalván, Palocsán,
Szamosújvár. Németiben. *Hétfőn.* Szebenben, Kő-
halomban, Kis-Marjában. *Rem. Pál.* Nitrán, Te-
rebst, Hadadban. *2. Epiph.* Satióban, Kereszten,
Antal. Debreczenben, Bogdánban, Tapolcsánban,
Piroska. Szerdabelt. *Főb. Seb.* Csásán, Mosócson,
Báthorban, Egren, Örményesen, Huszton, Fekete-
Árdóban. *Vince.* Tályán, Nagy-Szombatbaban.
Pálford. Besztercze Bányán, (3 nappal előtte a három
vásár,) Szebenben, Ungvárt, Diószegen, Szőlőst,
Gánerőn. Galgócson, Bimfi, Hunyadon, Privigyén,
Szécsébe, Vépben, Podollaczon, Böszörményben,
Nagy-

Nagy-Megyeren, Hibben, Káposztalván, Gátu-
vár alatt, Nagy-Enyeden. *Károly.* Eperjest.

FEBRUARIUSBAN.

Gyertya sz. B. Asz. nap. Gyarmaton, Szarhmár-
Némethiben, Pápán, Nagy-Mihályban, Musinárt,
Sztropkon, Szombatbelyen, Kőrmenden, Modron,
Maróton, Szeredben, Etédén, Putnokon, Libiczen,
Balás, Székelybiden, Gyaluban, Sz. Gróton, Som-
kereken. *Agota.* Belényesben, Bogdánban. *De-
rotya.* Károlyban, Szikszón, N. Arvafalván, Teistly-
bán, Korponán, Bazlóban, Majtiban, Homonnán,
Bálint. Vécsen, Talsódon, Papócson, Egerfizegen,
Varánón, Berzeviczen, Losoncson, Ujfaluban, Of-
gyánban. *Sexages.* Kőrmepérett, Sz. Miklóst, Sar-
lóban, Bádiban, Verebél. *Susánna.* Diószegen.
Üszögös sz. Pé. Birtfán, Nagy-Győrben. *Mátyás.*
Keresztúriban, Sepsiiben, Zemplimben, Zólyomban,
Vácson, Sz. Mártonban. *Eslo mihi.* Székes-Fejér-
váratt. *Húshagyó kedd.* Kállóban, Ecsedben, Besz-
terczén, Váradon. *Utánna v. Pinteken.* Csepregben.

MARTIUSBAN.

Invocavit. Késmárkon, Németh-Batadban, Sop-
ronyban, Nagy-Szombatbaban, Nagy-Vásonban,
Kőszegen, Sepesvárat, Borson, Déscs. *Hétfőn.* Kő-
halomban. *Bőny első Vasárnap ut. v. Csőr.* Medgyesen.
Remi

Remin. Kőrmelince, Sarlóba, Sz. Miklósi. Kőrmepé-
tett, Kézdivásárhely, Iljefalván, Tartsán, Nagyséken.
Gergely P. szétsbe, Harasztkerék, Sajó Sz. Péteres,
Erdődön, Kőrmenden, Ketskeméte, Kolosváratt, Sz.
Gróton, Kapiba, Veszprince, Pruskiba, Csornán, Erd-
rán, Késiibe, Alsó-Gyógyos. *Gertr.* Kisvárdába, Ros-
nón. *Ocsló.* Lőtsén, Nittán, Nagy-Bányán. *Bőjt kézép.*
Szepes-Váralján, Iglón, Margitán. *Benedék.* Szerentsé,
Kerehsúrban, Likkán, Vászárhelt, Lelebi. *Latare.* Gön-
czón, Radnóton, Sárosp, Korponán, Polonba, Deoge-
legen, Valda-Hunyadon, Derecskén, Simegen, Galgó-
czon, Sajóskádon, Bonizidán, Gyarmaton. *Gyüm. ótt.*
b. sz. Homonán-Pápán, Kőrmédé, Miskén, Tokajba,
Báthorba, Szőlőst, Gátvát alatt. *Gid.* Sáros-Patakon.

A P R I L I S B E N.

Judica. Piskólton, Lofon, Marmeat, Sz. Agotán,
Tót-Ujvárost, Nitrán. *Ursanna v. Csötört.* Maros-
Vászárhelyt. *Ambrus.* Tályán. *Palmar.* Ulyhelyben,
Putnokon, Ungvárt, Berekszászt, Alszalón, Kőba-
lomban, Diószegen, Alsó-Kublayban, Magyar-Ba-
radban, Simegen, Németh-Ujvárat, Udvardon, Bő-
szörményben, Bádban, Szőgyénbő, Ikerrárat, Má-
don, Gyékkő, Maros-Ujvárat, Fegyvereken,
Sarmatágon, Szoboszlón. *Nagy hétső.* Kőkőllő-
várat, Gátvát alatt. *Nagy hiddén.* Fejérvárat,
Bánfi.

Bánfi-Hunyadon. *Nagy-csöt.* Szántón, Sztrapkon;
Nitrán, Gecseteyen, Aranyas-Medgyesce, Verebél,
Sarlóban, Csapregben, Vááros-Naményban, Diág-
ban. *Nagy-pintek.* Sz. Gothárdon. *Tiburt.* Hanos-
falván. *Husv. husv.* Olasziban, Darócson. *Husv. ked.*
Bazinban. *Husv. ut. v. Szer.* Keresden. *Quasim.*
Tót-Ujhelyben, Kőrmenden, Vépben, Betetha-
lomban. *Sz. György.* Székes-Fejérvárat, Szeren-
csen, Rima-Szécsben, Zilahon, Somlyon, Csengér-
ben, Debreczenben, Kroszpákon, Nagy-Szombath-
ban, Győrben, Pruskon, Nagy-Szőlőst, Tihában,
Maróton, Szombathelyen, Szécsénben, Suránban,
Búzásban, Munkácsen, Sz. Györgyön, Száfa-sebest,
Kézdi-Vászárhelyt, Makfalván, Uj-Tordán, Bellnyes-
bec, Polonvármegyében, Téplás, Mexő-Szegeden,
Márk. Evang. Kereső Sz. Pált, Betlehem Sz. Mik-
lósán, Bogdánban. *Miser. Dom.* Selyén, Varanón,
Némethiben, Módron-Ujfaluban, Verebél.

M A J U S B A N.

Philip Jakab. Kásán, Besztercze-Bányán. (*3. nap*
pal előtte a barom vásár.) Szikszón, Gyarmaton, Tú-
ron, Kurinán, Tapolcsánban, Tekében, Sopronyban,
Sz. Gothárdon, Galgóczon, Szathmárt, Nékiben,
Komáromban, Dicső Sz. Márton, Murai-Szerda-
helyt, Csornán, Karaszán, Kápolztatalván. *Vizak-*
nán.

nán, Divóben. *J. szaldás.* Némethiben, Tereán,
 Váfolyan, Örményesen, Keresztúrbán, Szebenben,
 Lelész. Székely-Keresztúron, Privigyén, Tornán.
Gothárd. Terebest, Alsó-Gyógyon. *Stanislaus.*
 Szétsben, Nagy-Mihályban, Tarczalt, Osgyánban,
 Ungvárt, Molócson, Talsádon, Lofonczon, Dió-
 szegen, Karaszán, Hadadban, Régenben, Rette-
 gen, Berekszázt. *Gordán.* Piskóltón. *Cantate.*
 Kulzen, Makfalván. *Sophi.* Gál-Szétsben, Rima-
 Szombathban, Katonában. *Regate.* Lótsén, Ho-
 monnán, Bádban, Bűben, Jászón, Korponán, Szász-
 Kúlden. *Aldozó.* Szepes-Várallyán, Pofonban, De-
 recskén, Rofón, Sztrapkon, Gészelyen, Vépben,
 Kis-Várdában, Úrmént, Barson, Rosenberken, Sime-
 gen, Szerdahelyt, Egerfuzegen, Szoboszlón. *Orbán.*
 Ságón, Szenczen. *Exaudi.* Sáros-Patakon Sepfiben,
 Sz. Miklóst, Magyar-Baradban, Sarlóban, Szőgyén-
 ben, Papócson, Liblón, Bnyeden, Bajomban, Csik-
 Szerdahelyt, Csepregben. *Maximinus.* Deregyűn.

JUNIUSBAN.

Pánk. nap. Hanosfalván, Károlyban, Galsántán,
 Treutloben, Galgócson, Somlyón, Pápán, Diószze-
 gen, Karaszán, Csütörtökhelyt, Apátiban, Perla-
 kon, Sz. Mártont, Regedében Gyögyösién, Vára-
 don, Héthársón. *Pánk. hely.* Tapolcsán, Néken,
 Bazin-

Bazinban, Boknyán. *Pánk. kedd.* Fogarásban, Dás-
 róczon, Szász-Vároft, Bánfi-Hunyadon. *Pánk. szer.*
 Kis-Marjában. *Sz. Hároms.* Eperjess, Körmenden,
 Mosócson, Nagy-Szalontán, Sz. Gothárdon, Pá-
 pán, Illyefalván, Keresztúrbán, Nyárhídon, Bethlan-
 ben, Monorán, Etéden, Diószegen. *Tob. ant.* Be-
 rekzsázt, Kolosvárat. *Urnap.* Calsán, Lévár,
 Váriban, Rima-Szétsben, Nagy-Győrben, Szom-
 bathelyen, Défem, Sztrapkon, Gészelyen, Brásó-
 ban, Udvarhelyt, Lofon, Nitrán. *Vida.* Lótsén ant,
 Kis-Várdában, Keményben, Egerfuzegen, Tarpán,
 Deretskén, Gátzvár alatt. *1. Trin.* Késmárkon, M.
 Vásárhelyt, Nagy-Bányán. *2. Trin.* Zólyomban,
 Ságfalván, Nagy-Szombathban. *Kereszt. sz. Ján.*
 Székes-Fejérvárat, Bártfán, Kis-Szebenben, Tokaj-
 ban, Németh-Baradban, Tordán, Szőlőst, Olasz-
 ban, Aranyas-Medgyesen, Jólván, Modron, Alzalón,
 Jászón, Körmenden, Szeredben, Tótvásonban,
 Sajtóskádon, Sz. Gróton, Alsóczon, Makfalván,
 Somkereken, Divóben. *László Kir.* Liszkan, Sáros-
 Patakon, Tályán, Tapolcsánt, Debruceben, Má-
 don, Hadadban, Tekében, Szerdahelyt. *Pét. és Pál.*
 Szerentsen, Sajó Sz. Péteren, Csengerben, Komá-
 romban, Homonnán, Bonczidán, Korponán, Ö-
 rményesen, Prutzkon, Galgócson.

JULIUSBAN.

3. *Trinit.* Kézdi-Vásárhelyt, Sz. Agotán, Kőkőllővárat. *Sarl. B. Asz.* Gönczön, Varanón, Ujhelyben, Báthorban, Székelyhidon, Kőrmenden, Pápán, Nitrán, Miskén, Maróton, Szatmárt, Radnóton, Bereaczen, Vizaknán, Lofontzon, Szoboszlón, Haraszkeréken, Libiczen. *Orsz. Péter és Pál.* Kettögen, Vajda-Hunyadon. *Margit.* Sopronyban, Keresztúrbán, Németh-Ujvárat, Szeplyiben, Szántón, Rima-Szombatban, Füzeden, Szász-Medgyesen, Sz. Gróton, Ostyá-Assonyfalván, Selyén, Rohontzon, Radistyában, Tör. Vásonban, Szitropkon, Zilahon, Margitán, Palotsán, Szerentsen. *Apost. oszla.* Sz. Györgyön, Sarost, Posaovarmegyében, Gátzvár alatt. *Elke.* Maltinban *Ilyés.* Béltéken, Bellayefben, Fogarashan, Sz. Péteren. *Praxed.* Erdődön. *Mária Magd.* Tapólsánban, Szétsében, Szikszón, Szálkán, Mufinán. Győrben, Diószegen, Pofonban, Csengerben, Sz. Gotbárdon, Jenőben, Baziban, Eštergomban, Fekete-Ardóban Hadadban, Szerdahelyt. *Christina.* Bogdánban. *Jakab Ap.* Lőtsén, Ungvárt, Nagy-Szombatban, Náménnyban, Léván, Böššerményben, Kőhalomban, Szathmár-Némethiben, Maróton, Kősegen, Ujvároš. *Anna.* Tokajban, Teronyán, Kőrmenden, Enyeden, Keresden, Keszibga, Báns-Hunyadon.

AUG.

AUGUSTUSBAN.

Vasas Sz. Péter. Trencsloben, Arvanagyfalván, Verebél, Terebél. *Ur sz. ne vált.* Szerentsen, Keresztúrbán, Nagy-Megyeren, Maltinban. *Lőrincz.* Pofonban, Eperješt, Gálgóczon, Sz. Mártonban, Pilvi-gyen, Tisólczon, Veszpriabon, Gönczön, Úrögdőn, Bádiban, Gestelyen, Kecskeméten, Papócson, Kólosvárat, Leleš, Régeben, Mufinán, Diószegen, Divóben. *Nagy Bold. Asz.* Kafsán, Kurján, Ig-lón, Somlyón, Túron, Szathmárt, Debreczenben, Pápán, Nagy Mihályban, Magyar-Baradban, Ošgyánban, Katonában, Szamosújvár-Némethiben, Szerediben. *Bert. előtt v. Vasárnap.* Mődron. *Istv. Kir. 20. Aug.* Holicsban, Gyarmaton, Galantán, Varanón, Vépben, Défen, Kőkőllővárat, Darótzon, Huliton, Böššerményben, Nagy-Bányán. *Bertalan.* Korponán, Keresztúrbán, Sz. Mártonban, Gyöngyöšön, Zilahon, Šimegen, Kesziben, Samarlában, Šögyéoben, Násrádon, Légrádon, Murai-Szombatban, Béltéken, Fekete-Ardóban, Szász-Sebesben, Marosújvárat, Gnizen, Rohontzon, Kőrmenden, Szitropkon, Berekbášt, Kerelő Sz. Pált. *Bert. után v. Szered.* Bešterczén. *Vasárnap.* Nagy-Senkeo. *Lajos Kir.* Vépben, Tardoskeddén. *Agoston.* Bazinbá. *Ján. šöv.* Németh-Baradban, (8. nappal előtte a barom vásár.

D 1

Bog-

Sepsi-ben, Berzeviczen, Putnokon, Dólszegben, Bereksást, Hiben, Maróton, Légrádon, Regedében, Brassóban, Boros-Jenőben, Sathmár-Némethiben, Homonnán, Kolsvárást, Galgócson, Zilahon, Libléczen. *Imre.* Kiszvárdában, Németh-Barszában, Ujhelyben, Tisólcson, Piskóltón, Násvádán, Vépben, Aranyas-Medgyesén, Ságón, Margitán, Tekében, Balodban, Tarpán. *Lénárt.* Olasziban, Segesvárást, Gestelyen. *Márton.* Nagy-Szalontán, Sárosp, Sziklón, Iglón, Mádón, Testinán, Sz. Márton, Pácán, Thassádán, Maros-Vásárhelyt, Tarcán, Bádban, Rajstyában, Szerdahelyt, Szétsben, Kis-Senkén, Kesziben, Kőrmenden, Módrón, Barson, Palotsán. *Márt.* *ntán v. Pasár.* Szászhalomban. *Káddén.* N. Bányán. *Oy szerint Mártonra.* Vajda-Hunyadon. *Bereczk n.* Sz. Gróton. *Ersébeth.* Cassán, Bátorban, Haraszkeréken, Szamosújvár-Némethiben, Komjátiban, Szathmárt, Győrben, Sopronyban, Leleszt, Jólván, Pruszkiban, Simegen, Zólyomban, Huszton, Túron. *Kelemen.* Bogdánban. *Katalin.* Bestercze-Bányán, (3. nappal előtte a barom vásár.) Bétsben, Királyfalván, Alsó Kublayban, Keresztúrban, Ketskemetén, Héthárón, Bánfi-Hunyadon, Verebélyt, Rohontzon, Totnán, Alsó-Viatzen, Csáktornyán, Baziában, Ujvárost, Gátzvár alatt. *András.* Eperjess, Debreczenben,

ben, Trencsálaban, Liskán, Rosenberken, Komáromban, Szombathelyen, Örménden, Palasnakon, Egersegen, Vásáros-Náményban, Medgyesén, Dezetükén, Rofsón, Osgyáoban, Radvánban.

DECEMBERBEN.

Borbála. Károlyban, Mádón. *Miklós.* Szathmárt, Nagy-Szombathban, Tapóltásán, Karánán, Thordán, Sz. Miklóst, Liptóban, Szászvárost, Besprioben, Szántón, Liblón, Sajó Sz. Péteren, Németh-Ujvárt, Nagy-Megyerén, Simándon, Fogarasban, Muralszombathban, Bátorban-Etsedben, Bethlenben, Dezegnyőn. *Bold. Ssz. fogant.* Pápán, Miskén, Örményesen, Kis-Marjában. *Otilia.* Piskóltón. *Luzs.* Késmárkon, Bethlenek Sz. Miklósán, Várban, Zilahon, Úrdögön, Jászón, Sztropkon, Kőrmenden, Nyárhidon, Kőrmetsiben, Debretzenben, Gyirgyóiban, Défén, Tarpán, Giczvár alatt. 3. *Adv.* Komjátiban, Bádban, Szőgyénben, Sarlóban. 4. *Adv.* Korponán. *Karát.* előtt v. *Csőtört.* Aranyas-Medgyesén, Berenczen. *Thamás* előtt v. *Szomb.* Bereihalomban. *Thamás.* Sz. Péteren, Tokajban, Bártán, Nitván, Ujlakon, Csengerben, Maróton, Verebélyt, Putnokon, Nagy-Vásonban, Homonnán, Esyitzkén, Pofonvármegyében, Sz. Györgyön. *Apró Szentek.* Vásáros-Náményban, Kiszvárdában. *Dimit.* Diósegen.

MAGYAR KRONIKA.

A' Magyar Nemzetnek emlékeztetés

viselet dolgairól.

ANNO CHRISTI. 361. A' Magyarok Scythiából ki készülnek.

371. A' Tanalsvizén által kelvén, Tíz száz ezren Európában jönnek.

380. A' Magyarok Pannoniában le-telepednek.

401. Atillát a' Magyarok Hercegekké teszik,

416. Atilla Magyar Királlyá tételik.

441. Atilla Német Országot pusztítja.

460. Atilla Sicimbrilban meghal, életének 114. birodalmának 44. esztendejében.

461. Az után Csiba Atillának edgyik fia 15000. Magyarral Scythiában méne, a' többi Erdélyben le-telepednek, kik most Székelyeknek hívatataak.

744. A' Magyarok másodszor jönnek-ki Scythiából Magyar Országban.

989. Sz. István Magyar Királlyá lében reg. 49. es.

990. A' Magyarok Keresztényekké lesznek, Geysa és Szent István Király Idejében.

1009. Béla I. Magyar Király lében 3. eszt: Engek Idejében a' Magyarok ismét a' Pogány hitre kez-

kezdenek állani; de fő indítóit Béla le-vágatá.

1142. Geysa II. Magyar Király reg: 20. eszt: Ez az Erdélyi Szászokat nagy privilegiummal meg-aján:

1146. Medgyes Erdélyben kezd épülni.

1150. Szász-Sebes Erdélyben kezd épülni.

1160. Nagy Szeben is Erdélyben épülni kezd,

1178. Kolozvárt kezdik építeni.

1193. Segesvár Erdélyben építettik.

1200. Szászvárost Erdélyben építik.

1203. Brassó Erdélyben kezd épülni.

1206. Beszterczét Erdélyben kezdik építeni.

1239. Enyed Erdélyben építettik.

1245. Lőcse Városa építettik.

1290. Cassa Városa építettik.

1300. Fogarast Erdélyben építettik.

1324. Carolus IV. Bántát fundállya, és lakost edgyüvé kezd helyheztenni.

1336. A' Tatárok Erdélyben 2. eszt: laknak, után ki-vertetnek.

1342. Lajos Magyar Király regnál 40. eszt: Ez meg-hajta az Erdélyi Szászokat, Moldovát, Havasalföldét, és a' Ráczokat.

1367. Sigmund Király születik. Ez a' 13. Városokat zálagban veté Szepesben, a' Lengyel Királynak 37. ezer Schest Garasba, tében mostani pénzre

39000. Tallért, meg-hal 1437. eszt: 9. Decembert.

1380. Sibarius nevű Barát, a' puská és álgú lö-
vést találja.

1394. Eperjes Városát kőfállal kerítik.

1401. Sigmond Király az Erdélyi István Vajda
meg-fogja: Ki meg-fizabadulván, Magyar orszá-
got újjonnan meg-vészi, István Vajdát meg-öleti.

1415. Husz János Prágai Taoító tűzre álltetik,
és meg-égetetik Constantinában a' keresztényen hitért.

1420. Husz János követte igaz vallásért, a' Ma-
gyarok Moldovában számklvetetnek.

1421. Második Amurátes VIII. Török Császár
Brassó tartományát Erdélyben pusztítja, és Brassó
Városából az egész Tanácsot megával el-vízi, az
el-maradt nép az hegynek Várában tartatik-meg.

1412. Amurátes újjobban pusztítja tűzzel és
vassal Brassó tartományát.

1437. Paraszi had támad Erdélyben.

1438. Albert Auszriai Hercege Rómán Imperá-
tor, Magyar és Cseh országi Király 1. eszt: és 6. hó-
napig, Amurátes ki-verte Magyar országból, és
meg-vővé Dalmatiát a' Welenczéléktől.

1440. László, Lengyel és Magyar Király lévén,
regnál 4. eszt: Albert Király fia László születik 21.
Febr. és negyedfél hónappal utánna Magyar Királ:
korp.

Koronáztat: Hunyadi János Erdélyi Vajdává tétetik.

1441. Hunyadi János Meccet Béket meg-vert
Erdélyben Szent Imrénél, az holott veszett 20000.
Török, és 3000. Magyar.

1443. Hunyadi János Nándor Fejérvárnál le-vá-
ga 30000. Törököt. Item: Mátyás Király születik
24. Febr: Colosvárt.

1444. László, Lengyel és Magyar Király veče-
delme Varnónál.

1445. László, Albert Király fia Magyar Királyná
választatik 5. eszt: korában. Item: Hunyadi János
Magyar országi Gubernátortá tétetik.

1452. A' Könyv nyomtatástalátatik Moguntióbá.

1453. Hunyadi János Bács tartományát égeti az
Magyar Koronáért, melly Frideriknél volt. László
Cseh, Királyná koronáztatik. Constantinápoli Ma-
homet Török Császár meg-vészi 11. Maji.

1414. László Király Brassóban mégyen, onnat
Budára, és ott székiiben ülven, regnál 16. eszt:.

1455. Torda Erdélyben kezd épülni.

1456. Hunyadi János Nándor Fejérvárát meg-
tarta Mahomet ellen. Hunyadi János meg-hal Zem-
plében. Hunyadi László és Hunyadi Mátyás a' Cl-
liai Groff meg-öléséért tömlőczbe vetetnek Bu-
dán, Lászlóak harmadnap málvá fejét vélik, 24. eszt:
korp.

korában; de Mátyást Bécsbe viszik. László Király-
is Prágában meg-hal 13. eszt: korában.

1457. Hunyadi Mátyást Pesten Magyar Királlyá
választván, ki-fzabadulásáért a' Magyarok Pod-
brádnak fizetnek 50000. aranyat.

1459. Azon Hunyadi Mátyás meg koronáztatik.

1463. Mahometet el-fogja Matyas Kir: fájvánál.

1464. Hunyadi Mátyás a' Magyar országi Koro-
nával, mellyet Fridericus Császár 24. esztendeg mag-
gánaltartott vólt, újjobban meg koronáztatik.

1479. Bátori István, Erdélyi Vajda, Kenesi Pál-
sal a' Kenyér mezején 30000. Törököt vág-le, a'
holott a' Magyarok is 8000. vesztenek.

1485. Bécsen Mátyás Király ebréggel véfzi-meg.

1490. Mátyás Király Bécsben meg-hal. 6. Apr.
mindön uralkodott vólt 33. eszt: dicsegetessen. Azon
nap Budán az Orofziának is mind meg-halnak.

II. László Cseh Kir: választatik Magyar Királlyágra.

1491. Columbus Christoff az új világot találja.

1517. Luther Martin a' Pápa Indulgentiái ellen-
támad Wittenbergában, mellyeket Tézcellus Barát
Német országban széllyel bordonván pénzzen ado-
gatott: honnan a' Religió változása lőo.

1521. Nándor Fejérvárat a' Török meg- véfal.

1582. Ferdinánd János Királyt Budából ki-űzi:

gáfk

máfk esztendőben meg koronáztatik, de János Ki-
rály Budát viszra nyert.

1530. I. Ferdinánd Budát Ilmét megvéfi. A' nap
fénye tellyességgel el-veszett. Item: Az Augusti-
na Vallás. Cárolus V. Csásár előtt az Imperium gyű-
lésében ki adattatik.

1541. Szulimán Budát meg- véfzi. 1543. Vaipor,
Sokloft. Esterhámat, Pécsot, a' Török
meg véfi. 1552. Tömös várat a' Török meg- véfi.

1566. Szigetet Szulimán Császár nagy erővel meg-
szállja: Zerényi Miklós valóban terénykedvén-
benne, 3000. Törököt rontott-alatta; de maga-
is sokára el-faradvó és meg-sebesedvén, a' kilen-
ezedik ostromon meg-ölettetik a' Vár hidgyán.

1570. Szócs László hada, kit-tekete ember hadás-
nak hionk, Bata Sz. Miklós alatt meg-verettetik.

1571. Ruber János Cásár Generalis Kálló város-
sát eppit. Item: János Vajda meg-hal. Báthori
István Lengyel Királlyá választatik, és Báthori Chri-
stoph Erdélyi Vajdává tétetik.

1572. II. Rudolphus Magyar Királlyá koronáz-
tatik. Új Csillag támad 25. Septembri.

1581. Báthori Christoph Erdélyi Vajda meg-hal:
Sigmond a' fia választatik helyében.

1582. Az új Kalendárium támad, de derekasbá
1600-ban vévék-bé.

1585. Géczl János Erdélyi Gubern: választatik.
1586. Báthori István Lengyel király meg-hal.
1590. Magyar országban nagy föld adulás volt;
fő: Erdélyben Brassóban olly nagy volt, hogy az ha-
rangok szót adtanak, és sok házak le-romlottanak.
1594. Groff Nádasdi Ferencz, Groff Zerényivel
Berenczer, Szécsént, Babocsát; és más erős helye-
ket Magyar országban el-vésznek a' Töröktől.
Item: Nagy Győr várát Szilán Pálta meg-vészi.
1595. Esztergomot Mandósfeld Groff meg-vészi.
Item: Bátorl Sigmund Lippát és Jenőt meg-vés-
zi, meg-veri Szilán Pált Havasalföldében.
1596. Ugyan azon Groff Nádasdi Ferencz, Pálfi
Miklóstól és több Kapitányokkal Tata várát minden
magok kára-nélkül Petardával meg-vészik a' Tör-
öktől, és a benne való Törököket mind le-vágják.
Item: Esztergomot és Vácot meg-nyerik a' Tör-
öktől, Hatvan-t is meg-vevék Maximilián által.
Item: Eger Várát III. Mahomet Török Császár
meg-szálván más fél száz ezer néppel, három hét
alatt meg-vészi, 22. Oktobris.
Item: A' Keresztes mezején Maximilián Auztriai
Fejedelem, Báthori Sigmundal és Tiffenbákkal az
Mahomettől meg-verettek: Az holott elsőben
a' Keresztyének nyerik ugyan, és szintén a' Császár
fáto-

őrölg meatenek: de a' prédának esvén, a' Török
azonban meg fordúlván, inkább csak tapodtatta az
rendeletlen népet: Keresztyén vesett 5. vagy 6. ezer,
Pogány vesett több 12. ezernél.
1598. Nagy Győr várát Isten csudájára vissz-
nyerik a' Keresztyének.
1599. Báthori Sigmund Erdélyt hadya Báthori
Andrásnak, ő maga Lengyel országban megyen.
Item: Mihály Vajda meg-veri a' Báthori András
hadát, 28. Okt. ő magát a' Cardinált-is meg-öli.
1600. Capisát a' Török meg-vészi.
Item: Bástta, Mihály Vajdát ki-űzi Erdélyből.
1601. Az Erdélyiek Báthori Sigmundot Moldo-
vából titkon ki-hozzák ismét Kolosvárrá: Bástának
búcsú adatik. Bástta meg-vert Sigmundot Goroó-
nál, 5. Augasti. Sigmund ismét Moldovában mé-
gyen, és visssa jő Törökkel, Tatárral, Novemb:
Item: A' Tatárok nagy rablást tésnek Erdélyben.
1602. Mihály Vajda meg-öletik. Báthori Sig-
mond fel-megyén Prágában. Bástta meg-vert Székely
Móseft Fejervárhoál. Beszterczét vitattya Erdélyben.
1603. Székely Móses Törökkel Tatárral el fog-
lallya Erdélyt, Szeben és Segesváron kívül: a' Ne-
méséget is hozzá hajyta. Végre meg-veretik Bras-
sonál, holott maga-is el-vész.

1604. Kálló várát 29. O.É. Cassa városát 31. O.É. Bocskainak meg-adgyák. Nádásdi Ferencz Sárvarattal meg-hal 4. Jan. életének 37. eszt:

1605. Bocskai István Fejedelemségre választatik. *Item:* Básta György a Tokai Némereket meg-segíti. Szathmárt a' Némerek meg-adgyák Bocskainak, és ki-menvén belöle. le-vágnak az útban.

Item: Thambauer Fileki Kapitány Bocskaihoz hajol, és Filek Várát fel-adgya Rédei Ferencznek.

Bocskai Erdélyben Medgyesén Fejedelemsé tétetik, az után a' Vezértől meg-koronáztatik a' Rákos Mezején. *Item:* Rákóczi Sigmund Erdélyi Gubernátorrátétetik. Esterházy várát a Török meg-vésti.

Item: Bocskai István meg-békéllik Rudolphus Császárral, és a' két Császár között békeiséget szerz 20-est. Azon esztendőnek vége-iséle meg-be-segedvén, meg-hala Csásán hirtelen 28. Decemb.

1607. Rákóczi Sigmund Erdélyi Fejedelemsé választatik; de Erdélyből Magyar országra menvén, Báthori Gábor léfzen Fejedelem helyette.

Item: Mátyás Austriai Hercege Magyar Királysá koronáztatik.

1611. Báthori Gábor Szebenbe be-menvén lakotit kincsektől meg-fosztva.

1612. Rudolphus Császár és Magyar Király Prágában meg-hal 20. Jan.

1613:

1613. Báthori Gábor Erdélyből ki-jövéen Váradra, és ott Welenceze nevű főczában véletlenül meg-öletik 27. O.É. Bethlen Gábor választatik helyében.

1614. Sziláfi János és Ladányi Gergely a' Báthori Gáb: haláláért a' Medgyesi Toronyból le-hányat:

1616. Turzó György Palatinus meg-hal, és őstán Forgács Sigmund választatik helyében.

1618. II. Ferdinánd választatik Magyar Királysá; őszszel nagy őstökös Csillag látatik.

Item: Bethlen Gábor Erdélyből nagy hadal jö Cassára 21. Sept. és a' felső Magyar országt Statu-sokkal ott gyűlést tart: az után Posonban mégyen-Ország gyűlésére.

1620. Váczot a' Török meg-vésti.

1621. Forgács Sigmund Palatinus meg-hal.

Turzó Stanfízló választatik helyében.

Bethlen Gábor a' Magyar Koronát Zólyom várából Cassára viszi, onnan Eszredbe.

Bethlen Gábor másodszor Cassáról ki-Indulván, Besztercze Bányára mégyen Ország Gyűlésében, és ott Magyar Királysá választatik 25. Aug.

Item: Rákóczi Sigmund Szerencsen meg-hal.

Item: Bethlen Gábor Filek Várát meg-írályya 1. Maji, és 4. dik el-mégyen alóla.

1622. Elconora, II. Ferdinánd házastárisa Poson-

B

ban

ben meg koronáztatik. Dög-halál szerte szállvel.

1623. Bethlen Gábor Erdélyből ki-jővén, a' Tiszán által költözik Septemberben.

1624. II. Ferdinánd, és Bethlen Gábor között békeség léssen Bécsben.

1625. Turzó Sztaniszló Palatinus meg-hal.

Eszterhási Miklós választatik helyében.

1626. Bethlen Gábornak feleségül hozatik az Brandeburgumi Fejedelem Afiszony Catharina.

Item: III. Ferdinánd a' II. Ferdinánd fia, Attya életében Sopronban Magyar Királya koronáztatik.

Mandisfeld hada felső Magyar ország részelt pusztítja, dög miatt vész: a' maradéka Silesiába költözik; Magyar Bosniába Rakova városába meg-hal.

1627. III. Ferdinánd Cseh Királya koronázt:

1629. Bethlen Gábor Erdélyi Fejedelem meg-hal, 26. Novemb. ragnált 17. elzt:

1630. Bethlen Gábor el-temetetik Fejérvárott.

Item: I. Rákóczi György hivattatik Erdélyi Fejedelemségre. A' Svécus nagy haddal jő Német orsz:

1631. Eszterhási Miklós Palatinus, egynehány ezerevel magával Felső Magy. országra jő Januarius-ba, az Erdélyi Fejedelemmel való tractára, és ott Husvétig marad. Rakamaznál az Erdélyi hadaktól Eszterhási meg-veretetik.

1631 és 32. A' Parasztok Cassa körül fel-támadván egynehány ezerevel, kik a' Nemességek nagy károkat tesznek; de mind szép szerrel és mind erővel le-csendesítetnek, sokaknak fülöket és orrokat el-metszik a' *Rebelliónak* emlékeztelért, az ő Hadnagyk pedig Császár Péter Caissza fei-négyeltetett. Iffiu Gróff Bethlen István meg-hal Ecsedben.

1633. László Sigmund, az III. Sigmund Király Öregbik fia, Lengyel Királya koronáztatik attya helyében, életének 18. esztendejében. Bperjeft a' Császár és Erdélyi Fejedelem között, a' Commisariusi által compositóra való Gyűlés tartatik.

Erdélyben széllyel dög-halál grassál.

1635. Forgács Miklós Cassai Generalis meg-hal.

1637. Rákóczi Pál meg-hal. Homonnai János Generallságra választatik. Galgócz városba meg-ég.

Item: Szalontánál meg-ütözköznek a' Magyarok a' Törökökkel.

1637. II. Ferdinánd Romai Császár meg-hal, Idejének 18. Magyar országi Királyságának 19. a' Csehének 20. és Német országinak 18. elzt.

1640. Balassa Gyarmatot és Oradot meg-égeti a' Török. Item: Debreczennek a' szine meg-ég.

1641. Nitra Vármegyében, Tardoskoddit; Költöztűrt, és Mezőketizt el-rabollya a' Török.

1642. II. Rákóczi György még Atya életében az Erdélyi Statusoktól Fejedelemségre választatik.
 1643. Iffiu Rákóczi Györgynek, menyeközői leonitással celebráltatik Gyula-Fejérvárait. 3. Feb.
 1644. I. Rákóczi G. nagy háddal jő Erdélyből.
 1646. 2. Okt. A' F. Római Csásár, I. Rákóczi Györgyvel meg-békéllik, kinek hatalma alá bocsát egynéhány Varmegyét és Várat- is.
 1647. Ő Felsege az Evangélicus Statusokok 90. Templomokat vissza adol hágy.
 Juniusban, IV. Ferdinánd Csahörbági Király Pofonban Magyar Királya koronáztatik.
 1648. I. Rákóczi György Erd. Fej: meg-hal, 11. Oktob. életének 54. regnálásának 18. élt:
Item: Corals Sigmund meg-hal. *Item*: Öregbik Groff Bethlen István meg-hal, 10. Fe. életének 66.
 1650. Rettenetes-kő-előleben szerte széllyel.
 1651. Rákóczi Sigmundnak, V. Friderik, néhal Csah Király leányát, Heorletta Palatinát feleségül hozzák Juniusban, melly azos élt: meg-hal, Sept.
Item: Ugyan ezen Rákóczi Sigmund- is e' világból hőldögül ki-múlik.
 1652. 24. Aug. A' Török 4000. hat száz lóval, Nitra Varmegyét meg-rabolván, Groff Forgács Adám Ujvári Fő Generalis, ezer lovalal és 300. gyalog-

loggal Vezekésél eleiben álván, többet 100. rabosí meg-szabadított, holott 800. Török veszett. 8 F: 43. Vitézi el-vevésével; az holott Groff Esterhási László, Esterhási Ferencz, Esterhási Tamás és Esterhási Gáspár vitézül el-hullottanak.
Item: Cassa köről, Szinait, Szakált, több Falukkal edgyütt a' Török el-rabollya.
 1653. Moldoval Lupul Vajda, a' Mélt: II. Rákóczi György hadai által fékiből ki-űzetvén, sok nyughatatlan praktikálásának méltó jutalmát véli.
 1655. Erdélyben Kolosvárat tűz támadván, a' Városban két Templommal és Toronnyal, benne lévő óra és harangok romlásával, 1800. ház égett-meg.
Item: A' M: Auszriai Herceg, Leopold Ignatius, Magyar Királya koronáztatik.
 1657- II. Rákóczi György, Erd. Fej. Lengyel országban mégve; de szerezéséltentül jár.
 1658 A' fő Vezér Mahomet Passa Boros Jendő alá jő, a' Várat fel-adgyák, a' népet békével bocsátva.
Item: A' Tatar Erdélynek és Magyar országnak némelly részét égeti és rabollya.
 1659. 22. Okt. Sejdi Ambet Passa a' Vaskapun Erdélybe űtvén, Várbely nevű Falucskán fellyűli (holott régen Ulpia Trajana nagy város volt) meg-űtköznek velle a' kereszt: nem kissiny veszedelmek

1660. II. Rákóczi György, Erd. Fej. maga ke-
vés sámuhádaival, Gyalu és Fenes között a' Törökkel meg-harczolt, 22. Maji, holott minnek után-
na maga kezével egynéhány Törököt meg-ölt völ-
na, halálos sebben esik; és Váradra ki-menvén 7-dik
Junil, meg-hal a' Várban. *Item*: Azon Sejdi tüz
által meg-emélt az Hajdú városokat: az Er-mellyé-
két, Sár-réte környékét, Szilágyságot &c. rabollyá.

Item: 13. Junil. Ali Passa meg-sállya Váradot,
kinek két Bányát porral fel-vetettvén, és a' benne
való kevés nép meg-erőtelenedvén, a' Várat fel-ad-
gya, 27. Aug: mellyet a' Török békével el-bocsát.

1661. Sz. Jób Várat meg-adgyák a' Töröknek.

Item: A' Tatárok nagy rablást tésnek Erd: Mag: ors:

Item: Tek: Apafi Mihály, Ali Passa táborában

Erd: Fejed: válahtarik, ki a' Statufoknak meg-eskü-
vén, a' Statufok-Is ő Nagnak. 29. Dec. praestállják

homáglumokat az Ország Gyűlésében Kis-Selken.

1662. Kemény János Némettel Magyarral bé-jő

Erdélybe Segesvár mellé. Kucsuk Passa véletlen reá

mégyen, velle meg-harczol, és meg-veri, 21. Janu:

holott Kemény János maga-is el-esik.

1663. A' Tatár Hám Fia, és a' két Oláh Vajda

Buda felé Erdélyé me'nek által, sok károkat tésnek.

Item: Ugyan ezen időtájban Erdélynek Fejed:

- Apafi

Apafi Mihály, a' fő Vezér táborára hívattatik Érsek
Ujvár alá. Kucsuk Váradra meoni parancsoltaik.

Item: Érsek Ujvárat a' Török meg-veési, 16. Sep:

Item: Decem: A' Székelyhidi Németek a' magok

Officéri ellen *rebellálnak*, kiket a' Várból ki-űznek.

1664. A' Kolvári Németek is hasonlóképpé bán-

nak Officérivel, és a' Fejedelem hűségére állanak.

Item: 1. Aug: a' F: Római Csásár Hadi fő Ge-

nerálja Gróff Mőtekukuli, a' Török ellé a' *victoriát*

meg-tartya Sz. Gothárdnál, holott majd 12000. Török

vezent-el, és akkor 20. eszt: fegyvet kötnek.

1665. Leopold Várat kezdik építeni.

1666. A' F. Leopoldus I. Romai Imp: Magyar

és Cseh Orsági Kir: Az Hisp: Fel: Királyi *Infans*

Margaretával menyeközöl *solennitást* tart.

1667. Gróf Veseleányi Ferencz Palatinus meg-hal.

1670. A' Német Csásár, mezel fő Generál: Johan.

Sporköt, nagy haddal küldi Magyar orságra: kitől

az erősb helyekbe és Városokba Német *Prasidium*

Szálltatik-bé.

1671. Posonban nagy *Comissio* tartatik a' fel-há-

borodások meg-vizsgálásáért, holott sok Nemesiek

arrestomban vettettek.

Item: A' Cassai *Citadellae* kezdik építeni.

Item: Gróff Nádasdi Ferencznek Bécsben, Zeré-

byl Péternek és Frangepánnak Bécsi Ujvárbán,
Gross Tatenbáchnak Gréczbe; Bonis Ferencznek
penig Posomba véteik feje.

1672 és 73, 74. Alsó és felső Magyar orsz: a' Reforma-
ciósok üldöztetnek, és Templomok is el-véteknak.

Item: Bocskai István bújdosztábá meg-hal, 24. De.

1673. A' Palf. Római Császárné meg-hal.

Item: Minden lövő szerzám és Munition, Eperjesi
ről, Birtfáról, és Szabiházi Császára vitetik. és az E-
perjesi Bátyák a' Város köfaláig rontataak-le; de
Nagy Bányán a' földig rontataak-el.

Item: 17. Oct. F. R. Császár másodkori meny-
kezői solennitást tart, az Insprukbéli Austriai fő Her-
cegevel, *Claudia Felicitással*.

1674. Posomba *Extraordinariara* citaltattanak az
Evangélicus Prédikátorok, kik között egynéhá-
nyas Gályákra küldtetének, a' többi keserves
számkivételre üldöztetnek az országból.

Item: 22. Aug. Cassa Városának hasonfele tűz
mlá meg-éméztetik.

1676. A' Németek sok lövőgot vésnek-el Debr.

Item: Erdélyre mordály égetők bocsáttsanak, kik
mind Balukon és Városokon sok égerést tésnek, a'
többi közt, Segesvár többire mind meg-ég.

Item: A' F. Császárné, *Claudia Fel:* meg hal, 9. Ap.
1677.

1677. A' Római Császárnak, harmadkori meny-
kezői solennitása tartatik Passauban, a' F. Neubur-
gum, *Leonora Magdalena Theresia* Hercegnével.

1678. Uzoni Béli Pál és Kerecsüegi Gróff Csá-
ki László, sok időktől fogván, alattomban forrale
Praktikákat ki-fakasztván, és az Ország vitéző
Rendelnak egy részét magok melévévén; A' M.
Apafi Mihály Erdélyi Fejedelem ellen pártot ütnek:
kik ellen a' Fejedelemtől hadak bocsáttsván, nem
harcolnak, hanem el-olcolnak: magok harsis vá-
dokkal Portára mennek. Kik ellen a' Fejedelemtől
és Erdély Országától expedíálhatosak követek: Ugy-
mint, Bethlen Farkas, Fel: Tanácsa, Fejérvármegé-
nek Fő Ispánnya, és az Ország *Cancellarius*: Mikos
Kelemen, Fel: Tanácsa, és Törvényes Táblájának
István Mestere: Szilvási Bálint: Enyedi Gál, Szász
Medgyesi Notarius. Béli Pál Fejedelemséget sol-
licitál; de az írást maga Társaitól meg-ládczontatik.
Mellyre nézve mind edgyütt Zólyomi Miklósnak
Fejedelemséget kerelnek; de isten meg-szégyeníté-
ket, és a' követeknek hűséges forgolódásokat meg-
áldgya: mert a' Császártól örökös rabságra senten-
ciáttsván, fogtágra vettetnek harad magokkal, ugy-
mint: Béli Pál, Csáki László, Demonkos Thamas,
Pasko Christoph, Belényesi Sigmund, és Kálnaki
Bálint.

Bállnt. A' Követek peniglen jó válasszal vissza tér-
vén, a Császártól és Vezértől örök emlékezetre méltó
leveleket hoznak a' Fejedelmének és az Országának.

1677. és 78. Erdélyben nagy dög halál grassált.

Item: 1678. 25. Jullij. A' Római Csász. ő Felségé-
nek, Iffjú Erzs-Hercegje születik, Josephus-Jacobus-
Johannes-Ignatius-Antocius-Eust-gius.

1680. Decemberben nagy és példa nélkül való
űrtökös Csillagtámadott az égen, mellynek sugára
60. grádusig nyújtózott, és 8. egész hétig láttatott.

1681. Brassóban olyan föld indulás volt, hogy
az harangok is szót adtak.

1683. A' Török Császár nagy erővel jó Nándor
Fejérvárá, és a' Pényes Vezér által Bécs városát egy-
néhány száz ezer Törökkel meg-szállja: kinek Tá-
borát a' Keresztények diadalmasan vissza verik, és
minden hadi eszközeit el-nyerik. Sok ezer Török-
köt le-vágnak. A' Keresztények Esztergomot Hat-
vant, és Szécsént is a' Töröktől vissza nyerik.

1681. 13. Junij, II. Apafi Mihály még Anyja éle-
tében, a' Nemes Országok *libera Electió* szerint, Er-
délyi Fejedelemségre választatott. Az után 1684-dic
est. 17. Sept. a' Nemes Országtól, a' Fejérvári Tem-
plomban, Fejedelmi Székben ültetetik, és *inau-
guráltatik*; és a' Pényes Porsától *confirmáltatik* 18-dic
Sept.

Sept. Klt Isten Salomoni bölcseséggel s-hofszái
élettel áldgyon-meg!

1685. A' Keresztények Visségradot, Vácot, és
Pest városát, vissza nyerik a' Töröktől. Item: 18.
Aug. Esztergomnál a' Keresztények nagy győzedel-
met vesznek a' Törökökön. Más nap Bükújvárat
ostromos kézzel meg-veszik, és a' benne való Török-
köt mind le-vágják, sok Keresztény rabokat is
szabadítanak-meg. Szólnok és sz. Jób várát is vissza
nyerik; Aradot penig fel-prédállyák.

Item: Nógrád vára menykő ütéttől meg-gyúlad-
ván, nagyobb része el-ramol; mellyet a' benne való
Török pusztán hagyván: ő Fels. Vitézai bé-szállottac.

Item: Felső és alsó Magyar országban, és Erdély-
ben, szeretlen nagy drágaság volt.

1685. 2. Sept. A' végzetetlen hatalmú Irgalmas
Isten, a' megdgyezett Kereszténység fegyverét böl-
dogitván; az híres és nevezetes Buda várát, (klt az
előtt 1441 est. Szullmán Török Császár, a' Keresztény-
ektől el-nyert volt:) három felől való kemény os-
tromok után, a' Keresztényeknek kezében adta; s
a' benne valókat penig, kik fegyvert nem fogtak, ra-
búl vitettek; a' többi penig a' kik fegyvert fogtak,
mind le-vágtattak; a' benne való sok drága jók
és kintsek, mind fel-prédáltattak.

Item:

Item: A' Keresztények a Törökül Horváth országban, Czeblnát, Tigrert, solont, aiso és felső Claviczet, Orakovicst, és Chortadót, meg-vészik. Magyar országban pedig Colozsát, Simontornyát, Püspökmecket, Pécsét, Csanádót, Szegedént, Szalkósty Dárdát, és Kapus várát, szerencsésen elnyerték.

1687. 12. Aug. A' Kerek vénség, az Or Istennék jóváhátul; a' Pogány Törökök győzedelmekedett; most Mohács és Sziklos között a' E' & Vezér táborát fanciaából ki-vertén: minden ő látott, 80. álgúkat, és sok hadi munitiót, minden ő élélével edgyütt, szerencsésen elnyerte.

Item: General Dñe vald az ő alatta valókkal, Péter-várát, Válpot, Orakoviczet és Posogat, az egész Selavonlát, szerencsésen elnyerte.

Item: A' Felsőes Lotharingiai Herceg, nagy hadal bé-jűvén Erdélyben; az erősebb Városokban és Várakban, a' Felsőes Római Császár Vitázit, Praesidiumul bé-hállította.

Item: 9. Decem. A' Fels. Ertz. Herceg, Józseph, Posoni Gyűlésbe nagy Solemnitással Magyar Királyságra koronáztatik.

Item: Az híres és nevezetes Eger vára, tűrhetetlen nagy éhségtől sorongattatván, minden vér on-
sán nélkül magát a' Kereszténységnek fel-adgya.

Item:

Item: Muakács vára, Római Császár ő Fels. alá adgya magár.

1688. Szekes-Fejérvára kénkerítettük a' nagy éhségtől magát feladói bizonyos *conditio*k alatt a' Kereszténységnek: benne találtatott 130. álgú, sok lövő szerzám és munitio.

Item: A' Melt. Generalis Gróff Csarffa, maga hadával a' fő Tabor felé költözvén, Lippa városát ostrommal meg-vészi; a' várát pedig nagy tűzes laptákkal és álgú lövésekkel megretentvén, feladgya magát; az honnát az Affony-népek cselódekkel edgyütt Themes-vár felé kérészenek; de a' fegyver foghatók vagy 2000. ig rábbá estek. Találtatott benne száz-czer kö-ló, sok lövő szerzám, és munitio.

Item: A' Fels. Mindenható Istennek bölcs tet-széből, amax híres és nevezetes erőség Nandor-Fejérvára, (melly régebben Magyar országnak egyik Bátyja volt; és három ízben a' Török ellenlégtől híjában vitattatott; de negyed ízben Szulimán Török Császártul, a' Magyaroknak segítségére nem lévén, ez az erőség el-foglaltatott volt 1521. dik est.) mostan ebben az 1688. dik est. 6. sept. a' meg-edgyezett Kereszténlégtől véres ostrommal meg-véteztetett; és a' beunc való nép, minden izemély

melly válogatás nélkül le-vágztatott; az holott
lok drága kincsek és gazdagságok találtattanak.

Item: A' Fels. Herczeg Ludovicus Baadensis, a'
Török ellen meg-tartya a' *Victoriát* Boşnyában: az
holott az ő kevés népből álló hadi erőiségevel a'
Török táborát el-vertén, Boşnya orsz. vltss. vötte.

1689. Az híres és nevezetes erőiség Nagy Szi-
get vára. írtíhetetlen éhségtől kénserítvén, a' Fel-
léges Római Csásárnak magát alája adgya.

Item: Brassó városa Erdélyben egészen, Nagy
Szombath penig felig. meg-égett.

Item: a' Francia Király. Rhénus táján az Im-
periumot kegyetlenül pusztván; a' régiebb Városo-
kat: Vormatiát, Spirát, Oppenheimumot, Heidel-
bergát, és sok várolokat s- talukat mlod porrá tőtte:
az Becléfiákat, Clastromokat, házakat és kő fala-
kat földig le-rontotta. Melyre nézve a' Fels. Csá-
sár népe a' több Pöfő Császáradatusokkal Kaylers-
ventát, és az Blactoralis Moguntia és Bonna városi-
sít meg-sálván, erős ostromok által meg-vöttek.

Item: A' Fels. Herczeg Ludovicus Baadensis, a'
Törökkel meg-ttközvén Nišsánál, szerencsellen
győzedelmes vötte; az holott a' Töröknek minden
Tábori munícióit, élését és hadi eszközeit, Nišsa
és Vidin várolokkal edgyütt, el-nyerte.

1690.

1690. 17. Janvar. A' Fels. Magyar országi Ki-
sály Josephus, Imperium-béli Augusta vároisában,
a' Fels. Csásár jelen-létében, Római Királyságra;
a' Fels. Csásárné penig, Római Csásárnéiságra, nagy
pompával koronáztatnak.

Item: 13. Apr. Az híres, nevezetes és erős Ca-
nisa várát, a' Méltós: Gróf Bouyányi Adám Györi
Gyeneirállsága alatt lévő Vitézloek erős Téli idő-
ben való meg-sállásokra, fel-adgyák a' Törökök;
az holott taláztatott 66. álgýú, sáma nélkül való ha-
dlíserbám, és lok muníció.

Ugyan 1690-dik eszt. 15. April. A' Mélt. Erdélyi
Fejedelem APAPPI MIHALY, szép csendes ha-
lálal e' Világból ki-múlik Fogarásban: életének
38-dik, Birodalmának penig 29-dik esztendejé-
ben.

Item: 18. Apr. A' Fels. Lótharingiai Herczeg,
Béts felé való úrazásában, Welfz vároisában egy fol-
tós *siwxus* által e' Világból ki-múlik.

Item: Septemiberben. Erdélybe számtalan, és máz-
régtől fogva hallatlan sok Sásákúak sereget Berce-
séllyel, de kiváltképpen Kolosvárhoz,
érkeznek.

V E G E.

SFARSGIT